

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

DE VIJFDE ALGEMENE VERGADERING VAN DE O.V.N.

Voor naamste delen uit een lezing gehouden vóór het Vlaams Pleitgenootschap te Brussel op 12 Januari 1951 door Mr A.E. de SCHRYVER, Minister van Staat

De thans nog niet voor gesloten verklaarde Vijfde Zitting van de Algemene Vergadering van de O.V.N. — de Organisatie der Verenigde Naties, de U.N.O. — mag reeds als de gewichtigste in de reeks van de jaarlijkse samenkomsten welke sinds de ondertekening van het Handvest van San-Francisco gehouden werden, doorgaan.

De voordracht van deze avond is als een verslag over deze Vijfde Zitting bedoeld; zij beoogt niet de huidige internationale conjonctuur te bespreken, tenzij in de mate dat de U.N.O. als dusdanig daarbij betrokken wordt.

De delegaties der regeringen van 59 Staten-Leden woonden de openingsplechtigheid, medio September 1950 bij. De Algemene Vergadering verkoos tot voorzitter voor de duur van haar zitting de ambassadeur van Iran te Washington, de heer Nasrollah Entezam. Ze toog dadelijk aan het werk met een algemene bespreking van de vraagstukken en voorstellen die zich vóór de Algemene Vergadering der Organisatie stelden. Ondertussen werd, éénparig, de Indonesische Republiek als het zestigste lid in de Staten-organisatie opgenomen, terwijl de agenda van de te behandelen vraagstukken werd bepaald en de samenstelling van de Commissiebureaux voorbereid.

Zoals bekend, behelst het onderzoek van de vraagstukken welke door de Algemene Vergadering, op grond van de bepalingen van het Handvest weerhouden worden, twee stadia: de Commissie en de Pleno-Bijeenkomst. Vooraf worden de vraagstukken, ratione materiae verdeeld, in één der reglementaire commissies besproken. Deze commissies zijn geen beperkte comités: zij zijn samengesteld uit de afgevaardigden van elk der Staten-Leden, thans 60 afgevaardigden, bijgestaan door plaatsvervangers en deskundigen. De toon van de debatten is dikwijls hard en zeer verschillend van wat in de Volkenbond pleegde te geschieden. Er worden vijf talen als officieel erkend, waaronder drie zogezegde « werk-talen »; er is steeds simultane vertaling.

De bespreking is eigenlijk een opeenvolging van verklaringen, veelal geschreven, door de afgevaardigden afgelegd. De Commissie kan onder haar leden

subcommissies aanstellen, om een of ander punt nader te onderzoeken; als voorbeeld haal ik aan: de subcommissie van de Atoomenergie. De ontwerpen die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen behalen, worden in het verslag als besluit der Commissie opgenomen en naar de Pleno-Bijeenkomst der Algemene Vergadering verzonden.

Terwijl de bespreking in de Commissie zeer grondig, doch eilaas! vaak langdurig is en langdradig wordt door de vele herhalingen, is de tweede behandeling in de Pleno-Bijeenkomst korter.

Zoals het Handvest voorschrijft, kan de behandeling van de vraagstukken, om de soevereiniteit van de Staten te eerbiedigen, slechts tot een « aanbeveling » besluiten; doch geen besluit wordt geldig genomen over belangrijke zaken — praktisch is dit steeds het geval, op grond van artikel 18 van het Handvest — dan met een meerderheid van de twee derden van de aanwezige en aan de stemming deelnemende leden. Tot daar de procedure.

Behalve enkele zeer belangrijke punten was heel de agenda in de twee stadia afgewikkeld op 15 december 1950; de zitting van de Algemene Vergadering werd alsdan geschorst. Blijven aanhangig vóór de Eerste Commissie: de zeer gewichtige vraagstukken in verband met Korea, China en Formosa, die thans nog besproken worden. Slechts over een zekere tijd zal de zitting voor gesloten worden verklaard, doch nu reeds kunnen besluiten getrokken en indrukken medegedeeld worden.

* * *

Bij de aanvang van deze lezing werd de mening vooropgezet, dat deze vijfde zitting van de O. V. N. de belangrijkste was sinds 1945. Inderdaad, het ontleden van de behandelde stof op politiek, sociaal, economisch en juridisch gebied, en de beslissingen die, in verband met de vermeerdeerde bevoegdheid van de Algemene Vergadering als optredend orgaan getroffen werden, wettigen stellig deze beoordeling. Maar de belangstelling welke deze onderwerpen ongetwijfeld verdienen, werd overschaduwd door de gebeurtenissen in het Verre Oosten, welke aan de vijfde

zitting een ongemene gewichtigheid hebben verleend, waarvan wij haar liever gespaard hadden gezien.

Als de zenuwoorlog in verband met de Berlijnse kwestie, als de regionale strijd tussen de Arabische Staten en Israël loodzwaar op de besprekingen van 1948 wogen, was en blijft tijdens deze zitting de toestand toch heel wat zorgwekkender.

Immers, bij de opening van de vijfde zitting der Algemene Vergadering was een oorlog met internationale verwickelingen sinds drie maanden uitgebroken in Korea, waar de Verenigde Naties zelf de grens tussen Noord- en Zuid-Korea hadden vastgesteld en waar een bestendige O. V. N.-commissie toezicht hield.

Men zal zich herinneren, dat de Veiligheidsraad, het orgaan dat krachtens artikel 24 van het U. N. O.-Handvest de primaire verantwoordelijkheid voor de handhaving van de internationale vrede en veiligheid draagt, op 25 Juni 1950 bij de aanval in Zuid-Korea tussenbeide is gekomen om aan de Noord-Koreaanse legers bevel te geven zich achter de 38ste parallel terug te trekken, en daar geen gevolg aan dit bevel werd gegeven, op 27 Juni 1950 tot alle Staten-Leden, niet een bevel, maar een aanbeveling had gericht tot hulpverlening, teneinde de gewapende aanval te beantwoorden en de vrede en de veiligheid in Korea te herstellen.

De Verenigde Staten van Amerika en andere U.N.O.-Staten hebben deze oproep beantwoord en strijd-eenheden gestuurd om het Zuid-Koreaanse leger bij te staan. Aan te stippen valt, dat een der Vijf Grootmogendheden, de Unie der Sovjetrepublieken van Rusland, sinds maanden haar zetel in de Veiligheidsraad onbezet liet en bij de beslissingen van 25 en 27 Juni 1950 niet aanwezig was.

Zoals men weet, beschikken de vijf permanente leden van de Veiligheidsraad over het zogenaamd vetorecht, maar als een jurisprudentiële regel werd in aangelegenheden als deze van Kashmir, Palestina en Indonesië aanvaard, dat onthouding van een permanent lid geen uitoefening van het vetorecht betekent. Deze regel werd ook op het Korea-geval toegepast. In September 1950 kwam de Koreaanse kwestie niet vóór de Veiligheidsraad nu, doch vóór de Algemene Vergadering. Haar eerste commissie nam kennis van een omstandig verslag van de U. N. O.-commissie in Korea. Op grond van één der doeleinden van de Verenigde Naties, nl. het onderdrukken van aanvalsdaden en inbreuken op de vrede, trof de Algemene Vergadering op 7 October 1950 haar besluit. Dit besluit heeft een belangrijke draagkracht, daar het de bevoegdheidssfeer van de Algemene Vergadering breed uitlegt. Het drukt de medeverantwoordelijkheid en de medezeggenschap van de Algemene Vergadering in zake herstel van de geschonden vrede, uit. Met 47 stemmen tegen 5 en 7 onthoudingen werd door de Algemene Vergadering o.m. aanbevolen :

- a) dat alle nodige maatregelen zouden getroffen worden om de stabiliteit over het ganse Koreaanse grondgebied te verzekeren, wat de overschrijding van de 38ste parallel inhield;
- b) dat een representatieve regering onder het toezicht der Verenigde Naties tot stand zou gebracht worden;
- c) dat de U. N. O.-troepen niet langer zouden blijven dan nodig om dit tweevoudig doel te bereiken;
- d) dat maatregelen dienden genomen om het economisch herstel van gans het land te verzekeren.

De houding van de O. N. V. was dus klaar bepaald en stemde overeen met het Handvest.

Het beloop van de verdere oorlogsfeiten is bekend : opgang der U. N. O.-troepen tot aan de Noordergrens, instelling van een centraal gezag en wetgevende vergadering. Einde November 1950 de plotselinge massale aanval door de Chinese communistische legers, daarna terugtocht der U. N. O.-troepen naar het Zuiden.

Zodra de Chinese aanval door onbetwistbare feiten bewezen kon worden, werd de agressie in de Veiligheidsraad aangeklaagd. Een afvaardiging van de Centrale Volksregering der Volksrepubliek van China werd naar Lake-Success onthoden en aanhoord. Door Cuba, Ecuador, Frankrijk, Noorwegen, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten werd een resolutievoorstel ingediend, behelzende onder meer een *oproep* tot alle Staten om iedere militaire hulp aan Noord-Korea te weigeren en een *bevestiging*, dat de Chinees-Koreaanse grens ongeschonden zou bewaard blijven en dat de Chinese belangen in de grensstreek zouden gevrijwaard worden. Op 30 November 1950 stuitte dit voorstel op het veto van Rusland. De Chinese interventie werd evenwel enige dagen later op de agenda van de eerste commissie gebracht tengevolge van een verzoek tot de Algemene Vergadering door de zes landen, wier voorstel door het Russische veto was gestuit, gericht, vragend dat de *Algemene Vergadering zelf* de Chinese interventie zou onderzoeken.

Aan de beraadslagingen werden drie resolutie-ontwerpen onderworpen :

- 1) een voorstel van de zes mogendheden, gelijkend op het ontwerp door hen aan de Veiligheidsraad voorgesteld;
- 2) een voorstel uitgaande van de Russische delegat en strekkende tot de terugtrekking van all *vreemde* legers; de gebruikte bewoording begrijp hieronder de Chinese zgn. « vrijwilligers » niet;
- 3) een voorstel van twaalf Aziatische en Arabische Staten, onder leiding van Indië en Egypte, die met het oog op de vredelievende regeling van het Koreaans geschil, *de oprichting van een Bijzonder Commissie*, waarin de Volksrepubliek van China zou vertegenwoordigd zijn, aanbeval.

De eerste commissie schorste voorlopig begin December 1950 het onderzoek van deze voorstellen, die echter aanhangig bleven, terwijl een interimair verslag werd goedgekeurd, dat door de Algemene Vergadering met 52 stemmen tegen 5 en 1 onthouding, op 14 December 1950 werd aanvaard. Aldus werd een « Cease-fire »-driemanschap gelast met de taak een mogelijk stopzetten van de vijandelijkheden op bevredigingschenkende wijze te bekomen. Al schenen op 14 December 1950 de kansen gering om een bevredigende « regeling » van het Koreaans geschil op deze voet te verwezenlijken, toch hebben de drie onderhandelaars alle pogingen gedaan, met geduld en schrandereheid, om een uitslag te bereiken. De laatste berichten laten een zekere hoop doorschemeren. Moge deze worden vervuld ! Zoniet, zou nogmaals de gewapende aanval het pleit gewonnen hebben en zou in een bepaald geval een der edelste doeleinden van de O. V. N. een nederlaag hebben geleden. Het zou dan blijken, dat het onderdrukken van aanvalsdaden en het behoud van de veiligheid moeilijk door de *Organisatie der Verenigde Naties* kunnen verzekerd worden, wanneer de Vier Groten niet eenparig optreden, in casu wanneer een hunner de aanvaller in de schoot der Organisatie verdedigt. Deze fundamentele waarheid was gekend in 1945 bij het goedkeuren van het Handvest. Niettemin zal de harde bevestiging er van de landen er toe brengen nog meer gewicht aan eigen krachten en aan defensieve accoorden te

hechten, om, ten koste van vele opofferingen, de vrede te bewaren.

* * *

Laat me toe, u ook met andere werkzaamheden van de vijfde zitting bekend te maken. Het ware evenwel niet mogelijk, zelfs binnen zeer beperkte grenzen; een résumé te geven van ieder der beslissingen door de Algemene Vergadering getroffen.

Ter inlichting weze gezegd, dat de officieuze «Summary of Decisions taken» zeventig kolommen kleine gedrukte tekst zal beslaan. Als men dan weet, dat zekere résumés van tien lijnen het resultaat zijn van drie weken lange commissiebijeenkomsten, meet men tevens de bespreekbaarheid en het geduld van de commissieleden en vermoedt men ook de hartstochten of de kennis die in zekere discussies aan de dag treden.

Ik wil trachten, bondig, een beeld op te hangen van de voornaamste U. N. O.-besluiten. Zij werden alle in de commissies voorbereid. De problemen welke de internationale veiligheid «Security» aangebelangen, en deze welke van staatkundige aard zijn, behoren tot de bevoegdheid van de eerste commissie en van haar, wegens overbelasting, sinds twee jaar opgerichte dubbelganger, het «Ad Hoc Committee» of Commission politique spéciale.

De allerbelangrijkste beslissing aldaar voorbereid is voortgevloeid uit het zgn. Acheson-plan en draagt de benaming «Uniting for Peace», «l'Union pour le Maintien de la Paix». Dit besluit vindt zijn oorsprong in de toestand geschapen door de verlamming, welke een permanent lid in de Veiligheidsraad kan veroorzaken. De aanbeveling van 3 November 1950 met 52 stemmen tegen 5 (Rusland en verwante landen) en 2 onthoudingen aanvaard, steunt op de merkwaardige en belangrijke overweging, dat wanneer de Veiligheidsraad, bij ontstentenis aan eenparigheid onder de permanente leden, in gebreke blijft zijn primaire verantwoordelijkheid voor het behouden van de vrede op te nemen, de Staten-Leden daardoor van hun verplichtingen en de Organisatie der V. N. van haar verantwoordelijkheid niet ontslagen zijn; derhalve zal de Algemene Vergadering de verantwoordelijkheid, welke het Handvest haar oplegt, niet mogen ontwijken.

Als besluit voorziet de aanbeveling dat, wanneer een bedreiging tegen de vrede ontstaat en de Veiligheidsraad bij gebrek aan eenparigheid der permanente leden niet optreedt, de Algemene Vergadering op uitnodiging van zeven leden uit de Veiligheidsraad of van de meerderheid der Staten-Leden, het geval tot zich kan trekken en daartoe eventueel binnen de 24 uren kan samengeroepen worden.

Verder werd, in een bijgevoegde aanbeveling, bij de permanente leden aangedrongen opdat zij bijeenkomen en alle vredestorende vraagstukken rechtstreeks onder elkander bespreken. Bovendien werden voor de jaren 1951 en 1952 een «Commission d'Observation de la Paix», uit veertien leden samengesteld en een «Commission chargée des Mesures collectives» tot stand gebracht. Deze beslissingen getuigen dat, hoe zwaar ook sinds maanden het Koreaans geschil op de jonge Organisatie der V. N. weegt, de Staten-Leden, toch de bezorgdheid hebben om te pogen het Handvest, met zijn verheven doeleinden van veiligheid en vrede, te redden.

De verlamming van één orgaan mag de verlamming van heel de organisatie niet medebrengen. Met de zeer beperkte middelen, welke vooralsnog de hare zijn, wil de Algemene Vergadering de invloed van de Verenigde Naties behouden en versterken, wat op zichzelf een teken van leven is en een klank van hoop geeft. Tevens werd aldus de medezeggenschap van de Alge-

mene Vergadering als orgaan der Staten-Leden, in zake internationale veiligheid, in duidelijke termen uitgedrukt en vastgelegd.

Verschillende vraagstukken in verband met de gaafheid van het Chinees grondgebied kregen geen eigenlijke oplossing. Aanbevelingen van algemene aard werden aangenomen, ofwel werd tot verzending besloten naar het Interim-Comité, dat ook «Kleine Vergadering» genoemd wordt, die na de sluiting der Algemene Vergadering bijeenkomt.

Nog veel andere aanbevelingen, welke de veiligheid raken, werden aangenomen, maar het ware te lang ze te ontleden.

Onderzoeken we enige problemen van staatkundige aard, die op de agenda voorkwamen.

Naar aanleiding van het feit, dat de afgevaardigden van nationalistisch China in de U. N. O. zetelen, werd deze vertegenwoordiging betwist. Aldus ontstond een zeer lange, hoogst juridische, in schijn theoretische argumentenstrijd omtrent de «representation of Members», om wijselijk te besluiten, dat de Algemene Vergadering beslissen zal «in the light of the purposes and principles of the Charter and the circumstances of each case». Anderzijds werd een speciaal comité van zeven landen op 12 December 1950 aangeduid om de toepassing van deze regel op het geval van China te onderzoeken, terwijl ondertussen de vertegenwoordiger van de nationalistische regering voorts zou zetelen met gelijke rechten als deze der andere landen.

Het vraagstuk van de gewezen Italiaanse koloniën, dat zolang het voorwerp van onderhandelingen tussen de grote mogendheden is geweest, werd aan de O.V.N. overgelaten: het heeft gedurende deze zitting zijn definitief beslag gekregen.

Lybië werd tot onafhankelijke Staat uitgeroepen: vóór einde Maart 1951 moet een voorlopige regering aangesteld worden; tegen einde van dat jaar dient de overdracht van de soevereiniteit volledig geregeld. Financiële en technische hulp is aan Lybië toegezegd en de intrede in de O. V. N. werd in het vooruitzicht gesteld.

Erythrea wordt met zelfbestuur bedacht: een Boliviaans ambassadeur, tot U. N. O.-commissaris aangesteld, zal de verscheiden sectoren der bevolking en de Ethiopische regering raadplegen omtrent de maatregelen van wetgevende aard welke dienen ingevoerd om deze zelfstandigheid te verwezenlijken, alsmede om een federatie onder de kroon van de Keizer van Ethiopië tot stand te brengen.

Als gevolg op de principiële beslissing van 1949 werd het Trusteeship-accord goedgekeurd, waarbij Italiaans Somaliland onder het systeem van internationaal trusteeship wordt gebracht. Italië is de beherrende mogendheid: een adviserende raad uit Colombia, Egypte en de Philippijnen samengesteld, zal haar bijstaan. Op het einde van het tienjarige trusteeship wordt Somaliland een onafhankelijke Staat.

Terug kwam te berde de tere kwestie van de behandeling der Hindoe's in de Unie van Zuid-Afrika, wat herhaaldelijk een Nederlands-Afrikaans woord «apartheid» in de beraadslagingen heeft geworpen. Onbevoegdheid rationele materialen en excepties, gestund op het beginsel van de uitsluitende «domestic jurisdiction»; humanitaire gevoelens en vele hartstochten kwamen aan de beurt en wisselden in de beraadslagingen af. Tot slot werd tot preciese eerbiediging van het Handvest en tot rechtstreekse besprekingen aangemaand.

Tal van Griekse problemen, zoals storingen aan de

Noordergrens en repatriëring van Griekse soldaten, werden langdurig besproken. De vergadering erbarmde zich over het pijnlijk lot van de ontvoerde Griekse kinderen en gelastte een drielandencomité, in samenwerking met het Internationale Rode Kruis, nieuwe pogingen te doen om de terugkeer van deze kinderen bij hun ouders te bevorderen.

Ook nam de Vergadering een aanbeveling aan, waarin de houding van de regeringen van Bulgarije, Hongarije en Roemenië veroordeeld wordt wegens vrijwillige inbreuk op de verplichtingen door haar, onder internationale verdragen in zake genot van de Rechten van de Mens en van fundamentele vrijheden, aangegaan.

Terwijl zij het in 1946 uitgesproken oordeel over het inwendig regime van Spanje onaangetast liet, besliste de Vergadering dat de Staten-Leden vrij zijn in het bepalen van de aard hunner diplomatieke betrekkingen met Spanje en dat de gespecialiseerde instellingen ieder in haar sfeer, vrij mogen beslissen over de toetreding van Spanje tot hun respectievelijke organisaties.

Over het vraagstuk van Palestina met zijn vele vertakkingen en verstrekkende implicaties werd gedurende meer dan vier weken beraadslaagd in het Ad Hoc Committee. Zoals het niet onbekend is, heerst in Palestina een status van wapenbestand, door de Veiligheidsraad in 1948 opgelegd.

Het verslag der Bestendige Verzoeningscommissie dat ter plaatse verblijft, werd besproken: vorderingen om een vredesverdrag tot stand te brengen schijnen niet gemaakt te worden.

Het nijpend probleem der 600 à 800.000 Arabische vluchtelingen die buiten Palestina gevlucht zijn of gedreven werden, blijft nog in zijn geheel hangend. Een nieuwe belangrijke financiële «1951 Relief»-hulp om de meest geteisterden te helpen, werd sterk aanbevolen aan de Staten-Leden, terwijl nieuwe stappen gedaan zullen worden om de vestiging van vele dezer vluchtelingen in de Arabische Staten te vergemakkelijken.

Geen vooruitgang werd gemaakt in zake het internationaal statuut van de bedevaartplaatsen en van de stad Jerusalem, heilig aan drie monotheïstische godsdiensten; een Belgisch ontwerp tot bepaalde onderhandelingen in het licht der beginselen, vroeger door de Algemene Vergadering vastgelegd, slaagde als enig besluit der commissie, doch bereikte het twee derden quorum niet in de Pleno-Bijeenkomst.

Buiten Indonesië werden geen nieuwe Staten als leden aanvaard: de voorstellen van 1949 waren gestuit door het vetorecht in de Veiligheidsraad en aldus konden o.m. Oostenrijk, Ceylon, Finland, Ierland, Italië, Jordanië, Portugal, niet tot het lidmaatschap toegelaten worden.

Wij kunnen de reeks van politieke vraagstukken afsluiten met de vermelding, dat het mandaat van de heer Trygve Lie voor drie jaar verlengd werd. Nadat de Algemene Vergadering het gebrek aan voorstelling vanwege de Veiligheidsraad had omzeild, door zich te beroepen op het feit, dat de secretaris-generaal in 1946 door de Veiligheidsraad voorgesteld was geweest en aldus de voorwaarden in het Handvest vastgelegd ab origine vervulde, stelde zij de noodzakelijkheid vast de ononderbrokenheid van het hoge ambt te verzekeren. Aldus kwam een einde aan het «deadlock» der herhaalde en zonder uitkomst gebleken vergaderingen van de Veiligheidsraad. Hier wederom gaf de Vergadering blijk van haar vaste wil de Organisatie te doen werken.

* * *

Zeer verscheiden, naar aard en belang, waren de talrijke sociale, humanitaire, culturele vraagstukken welke op de agenda van de Derde Commissie voorkwamen. Daaronder nam het goedkeuren van een ontwerp van «Covenant van de Menselijke Rechten» een voorname plaats is. In 1949 was een declaratie omtrent de rechten van de mens aanvaard en de wereld ingestuurd geworden. De door de Economische en Sociale Raad ingestelde «Commission des Droits de l'Homme» had 66 vergaderingen gewijd aan het opstellen van een ontwerp van Covenant. De bevoegde Derde Commissie heeft naar lange uiteenzettingen met vele verkeerde opvattingen geluisterd; de bladen bestempelden ze als «exhaustive debates» en tenslotte werd het ontwerp naar de Economische en Sociale Raad teruggestuurd met «clearly worded» directieven.

In haar desbetreffende aanbeveling:

- 1) stelt de Algemene Vergadering vast, dat zekere van de meest elementaire rechten in de hoofdartikelen niet voorzien zijn;
- 2) spreekt als haar gevoelen uit, dat de Covenant verplicht moet worden voor de afhankelijke overzeese of koloniale gebieden;
- 3) is van mening, dat ook de economische, sociale en culturele rechten dienen geformuleerd;
- 4) drukt als haar overtuiging uit, dat de uitvoeringsmaatregelen en nl. de procedure tot het instellen van een onderzoek bij schendingen van het Covenant moeten bestudeerd en voorgesteld worden.

Onder deze rubriek kunnen we nog aanbevelingen rangschikken in zake:

- 1) de vrijheid van voorlichting en storing van de radio-uitzendingen;
- 2) het statuut van de «vluchtelingen» en de «staatloze personen», alsmede de oprichting van een U. N. High Commissioner's Office for Refugees, onder de leiding van de Nederlander van Heuven Goedhart;
- 3) het verder onderzoek omtrent het lot van de nog overblijvende krijgsgevangenen 1939-1945;
- 4) de voortzetting van de hulp aan de noodlijdende kindsheid.

* * *

Economische en financiële kwesties behoorden tot de bevoegdheid der Tweede Commissie. Veel van haar tijd werd besteed aan de toestanden in de «underdeveloped countries».

Zes resoluties, welke tot doel hebben de economische vooruitgang van de minder ontwikkelde gebieden te bevorderen, werden eenparig goedgekeurd. De Algemene Vergadering heeft de Economische en Sociale Raad aanbevolen, praktische methodes te overwegen en hij werd eveneens verzocht voorstellen betreffende de financiering van de economische uitbreiding tegen de eerstkomende sessie voor te leggen.

De Algemene Vergadering drukte er haar bezorgdheid over uit, dat de minder ontwikkelde gebieden een klare kijk zouden krijgen op hun nationaal inkomen. De Economische en Sociale Raad werd meer bepaaldelijk verzocht rapport uit te brengen omtrent de respectievelijke inkomsten der groepen van de bevolking en de bedragen welke door elk van hen aangewend worden, ter afbetaling van investeringen, diensten en lonen.

Twee resoluties werden aangenomen ten gunste van een uitbreiding van de landbouwbedrijvigheid in deze gebieden; de ene bedoelt hervormingen, de andere het vruchtbaar maken van braakliggende gronden.

Vier resoluties voorzien het uitbreiden of behouden van « full employment » om de economische stabiliteit te vestigen. Een ervan stelt vast, dat de internationale gebeurtenissen nieuwe economische toestanden hebben geschapen, welke wellicht het bestaand evenwicht kunnen ontredde. Derhalve heeft de Algemene Vergadering aan de Economische en Sociale Raad aanbevolen, dat tijdens zijn eerstkomende sessie bijzondere aandacht aan de fluctuaties in de internationale economische toestand moet besteed worden.

Zowel in de Tweede als in de Derde Commissie werd een algemeen debat gehouden omtrent de werking van de Economische en Sociale Raad in 1949-1950. Aangedrongen werd in verschillende, wel overwogen recommendaties op sterke samenwerking tussen de O. V. N., vertegenwoordigd door de Economische en Sociale Raad, en de gespecialiseerde instellingen zoals het Internationaal Arbeidsbureau, de Wereldgezondheidsorganisaties, de F. A. O. en andere. Meer doelmatige coördinatie van de werking van deze organisaties en van de talrijke andere, permanente en half-permanente organismen, allen vallend onder de veel omvattende benaming « agencies », werd gevraagd.

* * *

Niet alleen voorziet het Handvest van de O. V. N. de uiterst zware verantwoordelijkheid eigen aan de zelf optredende Veiligheidsraad en een aparte bevoegdheid voor de Economische en Sociale Raad, wiens achttien leden over een breed zelfbestuur beschikken.

Het Charter van San Francisco heeft aan de Trusteeshipcouncil (Conseil de Tutelle) een specifieke opdracht verleend en een bijzondere bevoegdheid toegekend. De pariteit in zijn samenstelling is bekend. Vertegenwoordigers van Staten die geen soevereiniteit op overzeese gebieden uitoefenen, zetelen in eenzelfde aantal als er landen zijn met zulke gebieden. De Vierde Commissie van de Algemene Vergadering wijdde een vijftigtal bijeenkomsten aan de werking van de Trusteeshipcouncil en aan de belangen van de bevolking der overzeese gebieden. Het is opvallend hoe harde kritiek zonder enige nuances, dikwerf met een volslagen gebrek aan kennis van de toestanden, door de vertegenwoordigers van Zuid-Amerikaanse, van Arabische, van Aziatische Staten en van de Sovjet-Unie uitgebracht worden omtrent het lot van de bewoners van de overzeese gebieden, terwijl binnen de grenzen van het eigen grondgebied van vele dezer Staten belangrijke delen van de bevolking nog in een geweldige achterstand op sociaal, familiaal, cultureel, economisch, humanitair en sanitair gebied verkeren.

* * *

De zeer omstreden vraag van het statuut van Zuid-West-Afrika rees weer op. Na het Vredesverdrag van Versailles werd deze vroeger Duitse kolonie onder het regime van het Mandaat geplaatst en door de Unie van Zuid-Afrika beheerd. Sinds 1946 wordt de Unie ertoe aangemaand een Trusteeship-accord met de O. V. N. aan te gaan; de Unie beweert dat zij daartoe geen verplichting heeft en voorts als mandaatbeheerder optreden kan; sommigen beschuldigen de Unie ervan het Zuid-West-Afrikagebied, de facto, te willen naasten.

Deze betwisting gaf aanleiding tot een advies van het Internationaal Gerechtshof, dat op 11 Juli 1950 uitgebracht, als volgt kan samengevat :

- 1) Zuid-West-Afrika is een gebied vallend onder het internationaal mandaat, dat op 17 December 1920 aan de Unie toevertrouwd werd;

- 2) De Unie is onderworpen aan de internationale verplichtingen voortvloeiend uit artikel 22 van het Pact van de Volkenbond, doch de Verenigde Staten oefenen sinds 1945 het contrôlerecht uit, dat voorheen in de Volkenbond was gevestigd;
- 3) Het Handvest van San Francisco is op Zuid-West-Afrika in deze zin toepasselijk, dat zijn beschikkingen een middel ter hand stellen om dit gebied onder het Trusteeship-stelsel te plaatsen;
- 4) Hoofdstuk XII van het Handvest legt, juridisch, op Zuid-Afrika de verplichting niet op, het gebied onder Trusteeship te plaatsen;
- 5) De Unie is onbevoegd om, unilateraal, het internationaal statuut van Zuid-West-Afrika te wijzigen: bevoegdheid tot het aanbrengen van een wijziging van deze aard behoort slechts aan de Unie, handelend in overeenstemming met de Verenigde Naties.

De uiterste thesissen welke verleden jaar aan twee zijden waren voorgestaan, werden door het Hof verworpen. Beide partijen legden zich daarbij niet neer; nieuwe pogingen zullen door vijf onderhandelaren aangewend worden om, op grond van het advies, een regeling te vinden.

* * *

De Algemene Vergadering heeft zich ook dit jaar, zoals bij voorgaande bijeenkomsten, op een ander terrein begeven en ingelaten met de talrijke aspecten van de toestanden in het beheer van de afhankelijke, niet-autonome gebieden, welke onder de soevereiniteit van een Staat-Lid staan en niet onder het Trusteeship-stelsel vallen. Telken jare treedt in menig opzicht de Algemene Vergadering hier haar bevoegdheid te buiten; ook weigert men dikwijls de werkelijke inspanning welke verantwoordelijke Staten zich in deze laatste twintig jaar hebben getroost, na te gaan en de bereikte uitslagen van naderbij te onderzoeken.

* * *

We kunnen dit overzicht best sluiten met even over de bedrijvigheid van de Commissie voor Rechtskundige Problemen te spreken. Zij heeft met bijzondere aandacht en enige haarklieverijen, het verslag van de « Commission du Droit International », die verleden zomer twee maand lang zetelde, besproken.

Zonder veel tegenstand te ontmoeten, werd een aanbeveling aangenomen, waarbij naar meer middelen gevraagd wordt om de documentatie over het Internationaal Gewoonterecht toegankelijker te maken.

Maar de formulering van de beginselen van Internationaal Recht zoals deze uit het statuut van de Rechtbank van Neurenberg en uit de jurisprudentie van dit gerechtshof spruiten, gaf aanleiding tot zeer uitgebreide en vinnige debatten, waarvan het relaas een lange voordracht zou vergen. Tenslotte werd besloten, dat de voorstellen van de « Commission du Droit International » naar alle Staten-Leden zouden gestuurd worden en om hun mening zou gevraagd, terwijl de Commissie zelf een code zou ontwerpen van de inbreuken op de vrede en de veiligheid van het mensdom. De oprichting van een internationaal straf-gerechtshof scheen niet rijp bij gebrek aan concrete voorstellen en de studie ervan werd toevertrouwd aan de juristen-afgevaardigden van zeventien Staten, die over enkele maanden te Genève zullen vergaderen.

Bijzondere belangstelling ging naar een zeer droog onderwerp: wat moet de secretaris-generaal der O. V. N. doen wanneer Staten een belangrijk voorbehoud maken bij de betekening van de ratificering van internationale multilaterale overeenkomsten, waarvan het oorspronkelijk document bij het secretariaat is gedeponeerd?

Tot nog toe eiste het secretariaat dat dit voorbehoud voorafgaandelijk de goedkeuring van de andere ratificerende Staten meedroeg.

De vraag was dringend, daar twee van de vier en twintig goedkeurende Staten voorbehoud hadden gemaakt omtrent de « Convention sur le Génocide », welke op 12 Januari 1951 in voege moest treden.

Op deze gewichtige vraag werd beslist het Internationaal Gerechtshof als volgt om advies te verzoeken: kan een Staat die voorbehoud maakt, nog als een deelnemer aan een verdrag beschouwd worden, indien één of meer der andere Staten-deelnemers dit voorbehoud niet erkennen?

Ik zou aan de bedrijvigheid van de Zesde Commissie te kort doen, moest ik niet mededelen, dat op vele punten van juridische en bestuurlijke aard om advies en aanbeveling door het secretariaat-generaal verzocht werd en dat de Commissie deze met ijver en bekwaame spoed heeft afgewikkeld.

* * *

Na dit overzicht kan deze lezing best met een paar overwegingen besloten worden.

Op de drempel van de tweede helft der twintigste eeuw zet de wereld met rasse schreden zijn opmars naar internationale organisatie, in steeds toenemende vorm en op een met de dag groeiend aantal sectoren, voort. Men kan zelfs de internationalisering van vele vraagstukken niet beletten.

Ook wordt met de uitbreiding van dit actieveland de verantwoordelijkheid van de staatslieden en van de volkeren zwaarder om dragen. Het menselijk verstand moet in wereldtermen denken en de grenzen van vele vraagstukken verleggen buiten de eigen Staat en veelal buiten het continent. De medezeggenschap van

de Staten wordt aanzienlijker en vele kleinere Staten hebben de gelegenheid en dragen in zichzelf de plicht, een rol te vervullen in de internationale organismen, alsmede oplossingen na te streven welke de englandsbelangen naar een hoger vlak verschuiven.

Daarom dienen de belangstelling van het ganse land, doch meer bepaald deze van de politieke, de sociale en de economische leiders langs heel het bestel van onze bevolkingsstructuur, en de verantwoordelijkheidszin van onze intellectuelen voor de internationale aspecten van vele problemen verscherpt, om verrijkt te worden.

De Organisatie der Verenigde Naties heeft haar nut bewezen. Zij strijdt met durf om haar bestaan, haar invloedssfeer, haar vredestaak. Zij heeft sinds vijf jaren waardevolle uitslagen bekomen. Zij groeit in leden aan: tien Staten, welke in 1930 niet onafhankelijk waren, zijn thans lid; Azië is zeer breed vertegenwoordigd. Alle rassen vindt men er; het blanke ras is er niet meer zo overwegend.

Zeker, de O. V. N. is nog jong, soms onervaren en overmoedig. Daar ontbreekt iets, zoals de Londense *Times* het schreef: *the missing voice of Europe*: Europa nog te zwak, te onverenigd, onvoldoende aanwezig, kan er nog niet met volle gezag en wijsheid spreken.

Stellig — eenmaal dat de U. N. O. haar overredingskracht, haar gedulde bemoeiingen, haar veelzijdige invloed heeft uitgeput om de geschonden vrede te pogen te herstellen, beschikt zij over geen toverformules. Maar de Groten ontmoeten mekaar en worden beïnvloed door andere Staten. Voor de vrede blijven de naties op de verstandhouding onder de groten aangewezen. De U.N.O. laat één wereldstem horen: deze is nog niet de *stem van de wereld*.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 23 November 1950.

Voorzitter: M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever: M. Bareel.

Advocaat-Generaal: M. Janssens de Bisthoven.

Erfdienstbaarheid van noodweg. — De bewijslast omtrent het verkregen hebben door verjaring van een bepaalde wijze van uitoefening, afwijkend van de plaatselijke gebruiken, berust op de eigenaar van het heersend erf.

Bij het bestaan van een wettelijke erfdienstbaarheid van noodweg berust op de eigenaar van het heersend erf de bewijslast, dat de erfdienstbaarheid gedurende meer dan dertig jaren op een grotere breedte werd uitgeoefend dan de volgens plaatselijke gebruiken geldende en hij aldus het recht daardoor verkregen heeft ingevolge verjaring.

Beerens Victor t/ Lowies Pieter.

Gelet op het vonnis in laatste aanleg gewezen de 30 November 1948 door de Heer Vrederechter van het kanton Aalst;

Over het eerste middel: schending van de artikelen 1315, 682, 691, 2219, 2228, 229, 2262 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden vonnis ten onrechte

beslist heeft dat, ten overstaan van een erfdienstbaarheid van losweg betreffende een ingesloten erf waarvan de breedte, volgens verweerder, eigenaar van het heersend erf, afweek van die, welke vastgesteld is door de plaatselijke gebruiken, de modaliteiten van uitvoering van deze erfdienstbaarheid op eiser, eigenaar van het lijdend erf, berustte, en dat deze moest bewijzen dat de verweerder sedert minder dan dertig jaar gebruik maakte van de losweg op 3,40 m.;

zulks terwijl de eigenaar van het lijdend erf geen enkel bewijs moet leveren en de eigenaar van het heersend erf behoort te bewijzen, dat hij op een grotere breedte dan volgens plaatselijke gebruiken mag lossen en dat hij dergelijk recht verworven heeft door dertigjarige verjaring;

Overwegende dat uit de vaststellingen van het bestreden vonnis blijkt dat het geschil, waarvan de oplossing door de voorziening bestreden wordt, slechts ging over de uitvoeringsmodaliteit van een wettelijke erfdienstbaarheid van noodweg welke het erf van aanlegger bezwaart, verweerder staande houdend door het gebruik gedurende dertig jaar het recht van overgang op een breedte van 3 meter 40 verworven te hebben en aanlegger opwerpend dat, aangezien de wijze van uitvoering der erfdienstbaarheid door geen enkele titel geregeld is, de overgang overeenkomstig de plaatselijke gebruiken slechts op een breedte van 2 meter 76 kon geschieden;

Overwegende dat het lijdend erf, bezwaard zijnde

met de wettelijke erfdiensbaarheid van overgang ten gunste van verweerders ingesloten erf, de uitoefening van de erfdiensbaarheid van overgang bij gebrek aan titel principieel geregeld is door de plaatselijke gebruiken, behalve voor verweerder de last te bewijzen dat hij, zoals hij staande hield, door gebruik gedurende 30 jaar, het recht van overgang verworven had op een grotere breedte dan degene die door de plaatselijke gebruiken bekrachtigd is;

Overwegende dat het vonnis niet vaststelt dat verweerder het bewijs van dergelijk recht bijgebracht heeft;

Overwegende dat het vonnis, om te beslissen dat de erfdiensbaarheid op een breedte van 3 meter 40 zal uitgeoefend worden, ten onrechte steunt op de beschouwing dat het bewijs van de wijze van gebruik ener erfdiensbaarheid ten laste valt van de eigenaar van het lijdend erf en dat in casu deze noch bewijst, noch aanbiedt te bewijzen dat verweerder, eigenaar van het heersend erf, sedert minder dan 30 jaar de overgang op 3 meter 40 gebruikt;

Om die redenen :

En zonder op de andere middelen acht te slaan, die slechts hetzelfde dispositief van de beslissing beogen,

Verbreekt het bestreden vonnis voor zover het beslist dat de erfdiensbaarheid van overgang die aanleggers erf bezwaart ten gunste van verweerders erf zal uitgeoefend worden op een breedte van 3 meter 40 tussen de muur van weduwe van Gyseghem en de funderingen van een oude muur op aanleggers erf, en voor zover het over de kosten uitspraak gedaan heeft;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden op de registers van het Vrederecht van het kanton Aalst en dat melding ervan zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Veroordeelt verweerder tot de kosten;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Vrederecht van het kanton Dendermonde.

HOF VAN VERBREKING

Vacantiekamer. — 7 September 1950.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Vandermersch.

Advocaat-Generaal : M. Collard.

Uitlevering. — Regering niet gebonden aan advies van de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep. — Geen voorziening in cassatie.

Bij het nemen ener beslissing over een door een buitenlandse regering gedaan verzoek tot uitlevering is de Belgische Regering niet gebonden aan het advies van de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep. Dit advies kent aan de vreemdeling geen recht toe en onttrekt hem evenmin enig recht, zodat het niet het karakter heeft van een beslissing, die naar luid van art. 15 van de wet van 4 Augustus 1832 aanleiding kan geven tot voorziening in cassatie.

Paradiso, Antonio.

Gelet op het bestreden advies, uitgebracht door de Kamer van Inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Brussel op 26 Juli 1950;

Overwegende dat de Regering door de wet van 13 Maart 1874 wordt gemachtigd om onder eigen en uit-

sluitende verantwoordelijkheid te beschikken over een door de regering van een vreemd land ingediende aanvraag tot uitlevering, na het advies te hebben ingenomen van de Kamer van Inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep in het rechtsgebied waarvan de vreemdeling werd aangehouden;

Overwegende dat bedoeld advies de Regering niet bindt en aan de vreemdeling geen recht onttrekt of toekent; dat het derhalve het karakter niet vertoont ener beslissing welke naar luid van artikel 15 van de wet van 4 Augustus 1832, aanleiding geven kan tot voorziening in verbreking;

Overwegende dat de voorziening derhalve niet ontvankelijk is;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 23 October 1950.

Voorzitter : M. de Cocquéau des Mottes.

Raadsheer-Verslaggever : M. Vandermersch.

Advocaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

Arbeidsovereenkomst. — Dorsonderneming. — De dorsonderwerker is in dienst van de dorsondernemer, die hem heeft aangenomen en onder wiens gezag, leiding en toezicht hij werkzaam is en niet van de landbouwer, die het loon uitbetaalt.

Krachtens art. 1 van de wet van 10 Maart 1900 op de arbeidsovereenkomst volstaat voor het ontstaan ener arbeidsovereenkomst, dat de werknemer de verbintenis aangaat om onder het gezag, de leiding en het toezicht van de werkgever tegen een aan de werknemer uit te betalen vergoeding handenarbeid te verrichten. Niet is vereist dat de werkgever zich verplicht zelf en persoonlijk het overeengekomen loon uit te betalen; geen enkele wetsbepaling verbiedt aan de werkgever het bedongen loon door een ander te zijner bevrijding te laten uitbetalen.

De dorswerklieden die door een dorsondernemer zijn aangenomen en onder zijn gezag, leiding en toezicht werkzaam zijn, terwijl zij de hem toebehorende dorsmachine van hofstede tot hofstede volgen, staan in een arbeidsovereenkomstverhouding tot die dorsondernemer. Daaraan doet niet af, dat de landbouwer voor wiens rekening het dorswerk wordt verricht, het loon uitbetaalt.

Vandenbroucke Albert.

Gelet op het bestreden vonnis, uitgesproken door de correctionele rechtbank te Ieper op 25 Mei 1950;

Over het eerste middel : schending van artikel 1 van de wet van 10 Maart 1900 en van artikel 97 der Grondwet doordat het bestreden vonnis niet beslist dat de werklieden, die de dorsmachine volgden, een arbeidscontract hadden afgesloten met aanlegger in verbreking en dat de wettelijke voorwaarden door de wet bepaald voorhanden waren :

Overwegende dat naar luid van de bepaling van artikel 1 van de wet van 10 Maart 1900 voor het ontstaan van een arbeidscontract tussen werknemers en werkgever volstaat, dat door de werknemers de verbintenis wordt aangegaan handenarbeid te verrichten onder het gezag, de leiding en het toezicht van de

werkgever tegen een te verstrekken vergelding; dat niet wordt vereist dat de werkgever zich bovendien verplicht tevens zelf en persoonlijk het overeengekomen loon uit te keren; dat geen enkele bepaling der wet aan de werkgever verbiedt het besproken loon door een ander te zijner ontlasting te laten uitbetalen;

Overwegende dat, waar het bestreden vonnis aantipt dat «volgens de gebruiken der streek de dorswerklieden gewoonlijk aangenomen worden door de dorsondernemers», dat zulks in onderhavig geval «trouwens bevestigd wordt door de werklieden zelf», dat volgens de verklaring van Catteuw André, een dezer werklieden, de landbouwer zich heeft te wenden tot de dorsondernemer — de verdachte —, zo het werk dezer werklieden geen voldoening mocht geven, dat de werklieden tevens de aan verdachte toebehorende dorsmachine volgen van de ene hofstede naar de andere en dit gedurende verschillende weken in akkoord met verdachte en volgens zijn bevelen en dat het ook verdachte is die de daghuur bepaalt, het voldoende vertoont dat de werklieden, voor wie de door het Koninklijk Besluit van 27 December 1937 voorziene afhoudingen niet werden gedaan en de werkgeversbijdrage niet werd gestort wel degelijk werkzaam zijn geweest tegen een te verstrekken vergelding onder het gezag, de leiding en het toezicht van aanlegger; dat het aldus ter zake behoorlijk het bestaan heeft vastgesteld van de bestanddelen van een arbeidscontract zoals bedoeld in artikel 1 van de wet van 10 Maart 1900;

Overwegende dat het middel derhalve in feite niet opgaat;

Over het tweede middel : schending van de artikelen 2 en 3 van het Koninklijk besluit van 27 December 1937 en van artikel 97 der Grondwet doordat, alhoewel aanlegger in zijn besluiten er de nadruk op legde, dat hij de werkgever niet was en aldus niet verplicht kon worden de afhoudingen en stortingen te doen, de rechtbank zich beperkt tot de eenvoudige vaststelling dat de nodige afhoudingen uit hoofde van sociale wetten een kwestie is, die tussen landbouwer en dorsondernemer dient geregeld te worden :

Overwegende dat het bestreden vonnis zich er niet bij beperkt te verklaren dat «de nodige te geschieden afhoudingen uit hoofde van sociale wetten een kwestie is te regelen met de landbouwer en de dorsondernemer onder elkaar»; dat het bovendien, zoals reeds uiteengezet werd in antwoord op het eerste middel, uit verscheidene vaststellingen afleidt dat de arbeiders, voor wie de door de wet opgelegde afhoudingen niet werden gedaan en de vereiste bijdragen niet werden gestort, werkzaam zijn geweest onder aanleggers leiding en gezag tegen een door hem bepaalde vergelding;

Overwegende dat deze vaststellingen volstaan om behoorlijk de in het middel bedoelde conclusies van aanlegger te beantwoorden en om de veroordeling te rechtvaardigen, welke tegen aanlegger werd uitgesproken bij toepassing van de artikelen 67, 68 en 74 van de wet van 15 December 1937 en van het besluit van de Regent van 12 September 1946;

Overwegende dat het middel derhalve niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de uitgesproken beslissing overeenkomstig de wet is;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegger in de kosten.

NOOT : Op dezelfde dag heeft dezelfde kamer van het Hof van Verbreking een gelijkkluidend arrest uitgesproken in zake Laterme Albert (zaak n° 707).

Zie in dezelfde zin Rechtbank Gent, 28 Mei 1948, R.W. 1948/1949, 280 met noot.

RAAD VAN STATE

3e Kamer. — 23 Juni 1950.

Voorzitter : M. Vauthier.

Raadsheren : MM. Moureau (verslaggever) en Holoye.

Advocaat : Mr. J. Wille.

Gemeentepersoneel. — Administratieve voogdij. — Epuratie.

Artikel 8, b, van de B.W. van 8 Mei 1944, betreffende de openbare ambten, verplicht de hogere overheid evenmin als de artikelen 85 en 109 van de gemeentewet, de gemeenteraad te horen alvorens de administratieve voogdij uit te oefenen die haar krachtens deze bepalingen toekomt.

Gemeente Luignne t/ Belgische Staat (Minister van Binnenlandse Zaken) en tussenkomende partij V. d. W.

De Raad van State,

Gezien het verzoekschrift door de Gemeente Luignne op 21 December 1949 ingediend;

Overwegende dat verzoekster de vernietiging aanvraagt van het besluit van de Regent van 13 September 1949 tot wijziging van de beslissing van de gemeenteraad van Luignne van 8 Maart 1947, waarbij de tuchtstraf der berisping aan Van den W... wordt opgelegd, welke beslissing op 18 Juli 1948 door de Bestendige Deputatie van de Provinciale Raad van West-Vlaanderen werd goedgekeurd;

Overwegende dat verzoekster betoogt dat genoemd besluit van de Regent moet vernietigd worden wegens overtreding van de hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, omdat de Minister van Binnenlandse Zaken de gemeenteveroerheid niet op tegenspraak heeft gehoord, zoals voorgeschreven in artikel 8, a, van de besluitwet van 8 Mei 1944 verlengd bij de wet van 19 Mei 1949, alsmede in artikel 85 en in artikel 109 van de gemeentewet;

Overwegende dat de hogere overheid in het onderhavige geval geen gebruik heeft gemaakt van de uitzonderlijke macht tot indeplaatsstelling, welke artikel 8, a, van de besluitwet van 8 Mei 1944 haar verleent, maar wel van de macht tot wijziging welke haar krachtens artikel 8, b, van die besluitwet toebehoort; dat voornoemd artikel 8, b, evenmin als de artikelen 85 en 109 van de gemeentewet deze overheid verplicht de gemeenteraad te horen alvorens de macht van administratieve voogdij, die haar krachtens deze bepalingen toekomt, uit te oefenen; dat het middel dus niet gegrond is,

BESLUIT :

Artikel 1. — Het verzoek wordt verworpen.

Artikel 2. — De kosten, bepaald op de som van 450 frank, zijn ten laste van verzoekster.

RAAD VAN STATE

4e Kamer. — 27 Juni 1950.

Voorzitter : M. Vranckx (Verslaggever).
Raadsheren : MM. Mast en Buch.

1. **Nietigverklaring. — Ontvankelijkheid. — Termijn. — Geen stuiting door beroep op welwillende tussenkomst van de hogere overheid.**
2. **Gemeentepersoneel. — Burgerlijke stand. — Toepassingsgebied artikel 93, lid 3, gemeentewet. — Beroep op de Koning.**

1. *De verjaring voor het indienen van de aanvraag wordt niet gestuit door een beroep op de welwillende tussenkomst van de hogere overheid, buiten elk regelmatig beroep.*

2. *Een gemeentesecretaris of gemeentebediende, in deze hoedanigheid belast met het bijhouden van de registers van de burgerlijke stand, wordt niet bedoeld bij het derde lid van artikel 93 der gemeentewet, waar het gaat over de bedienden die door de ambtenaars van de burgerlijke stand benoemd werden buiten bemoeiing van de gemeenteraad.*

Het beroep bij de Koning, bedoeld in het vijfde lid van artikel 93, staat alleen voor deze laatste open, wanneer het aantal der benoemingen van de burgerlijke stand of de aan elk dezer bedieningen verbonden wedde wordt verminderd.

Van Wing t / Bestendige Deputatie Limburg.

De Raad van State,

Gezien het verzoekschrift d.d. 18 Mei 1949 ;

Overwegende dat het verzoek strekt tot de nietigverklaring van de beslissing d.d. 4 October 1948 van de Bestendige Deputatie van de Provinciale Raad van Limburg, houdende weigering van goedkeuring van de beslissing d.d. 10 Maart 1948 van de gemeenteraad van Herk-de-Stad, waarbij werd bepaald dat de vergoeding van 3.750 frank, toegekend aan verzoeker voor de betrekking van bediende van de burgerlijke stand, werd vermenigvuldigd met de coëfficiënt 2,25 van 1 Januari 1946 af ;

Overwegende dat de tegenpartij inroept dat het verzoek niet ontvankelijk is; dat volgens haar geen enkele wet of geen enkel koninklijk besluit de verplichting oplegt, aan een gemeenteambtenaar een beslissing van de bestendige deputatie te betekenen, waarbij een beslissing van de gemeenteraad, die hem een vergoeding toekent, niet wordt goedgekeurd, en dus de termijn van zestig dagen, bedoeld bij het derde lid van artikel 4 van het besluit van de Regent d.d. 23 Augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State, ingaat met de dag waarop verzoeker kennis heeft gehad van de bestreden beslissing; dat hij bij brief van 29 Januari 1949 beroep deed op de tussenkomst van de Minister van Binnenlandse Zaken tegen de bestreden beslissing en hij dus onbetwistbaar op die dag van deze laatste reeds kennis heeft gehad ;

Overwegende dat verzoeker laat gelden dat artikel 93 der gemeentewet aan de bediende van de burgerlijke stand een beroep bij de Koning openstelt, en hij zulk beroep heeft ingesteld op 29 Januari 1949; dat hij slechts op 8 April 1949 kennis heeft gehad van de beslissing betreffende dit beroep en de termijn slechts op die datum ingaat ;

Overwegende dat, bij beslissing d.d. 4 Februari 1920, verzoeker als gemeentebediende werd aangesteld op het secretariaat; dat hij in deze hoedanigheid, en later in zijn hoedanigheid van gemeentesecretaris, belast was met het bijhouden van de registers van de burgerlijke stand; dat het beroep, bedoeld bij het vijfde lid van artikel 93 der gemeentewet, slechts open staat voor de bedienden bedoeld bij het derde lid van dit artikel, namelijk deze welke door de ambtenaar van de burgerlijke stand werden benoemd buiten bemoeiing van de gemeenteraad, wanneer het aantal der benoemingen van de burgerlijke stand of de aan elk dezer bedieningen verbonden wedde wordt verminderd; dat verzoeker de aldus bepaalde hoedanigheid van bediende van de burgerlijke stand niet heeft en zijn wedde bij beslissing van de gemeenteraad niet werd verminderd, maar integendeel verhoogd; dat, in die omstandigheden, de brief d.d. 29 Januari 1949 gericht tot de Minister «ten einde de bestendige deputatie te bewegen van recht te doen geven», niet als een beroep bij de Koning op grond van artikel 93 der gemeentewet kan worden beschouwd; dat in die omstandigheden bovenvermeld schrijven aan de Koning niet van aard is de verjaring voor het indienen van de aanvraag te stuiten; dat de termijn van verjaring dus ingaat met de dag waarop verzoeker van de bestreden beslissing kennis heeft gehad ;

Overwegende dat het verzoek derhalve niet ontvankelijk is,

BESLUIT :

Artikel 1. — Het verzoek is verworpen.

Artikel 2. — De betaling van het recht van drie-honderd frank, wegens kosten, valt ten laste van de verzoeker.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

3e Kamer. — 8 Januari 1951.

Voorzitter : M. Van Dyck.

Raadsheren : MM. Delvaux en Schuermans.

Advocaat-Generaal : M. Ost.

Advocaten : Mrs. Van Ryn, Van den Bosch en Collard.

Beslag onder derden. — Primaire vordering tot opheffing van het beslag; subsidiaire vordering krachtens artikel 635/bis Rv. tot intrekking van het verlov van de voorzitter. — De in laatste aanleg gewezen afwijzende beslissing over de subsidiaire vordering heeft het voorwerp en de basis van de primaire vordering doen vervallen. — Hoger beroep niet-ontvankelijk.

Beslag onder derden gelegd ingevolge verlov, verleend door de Voorzitter der Burgerlijke Rechtbank.

Primaire vordering tot opheffing van het beslag door de voorzitter in kort geding, waarbij het beslag als een zuivere feitelijkheid werd voorgesteld; subsidiaire vordering voor dezelfde voorzitter tot intrekking van het verleende verlov tot beslag krachtens art. 635 bis Rv.

Beslissing van de voorzitter, dat er geen redenen bestonden tot intrekking van bedoeld verlov. Uit deze beslissing blijkt dat de voorzitter impliciet heeft vastgesteld, dat de beweerde zuivere feitelijkheid in bedoeld geval niet aanwezig was. Daardoor is de primaire vordering zonder voorwerp komen te staan.

Het ingesteld hoger beroep betreffende de miskenning van de hoofdeis, vermag niet aan deze eis

een voorwerp terug te geven, dat vervallen is ingevolge een in laatste aanleg gewezen beslissing. (Art. 635 bis, lid 2, Rv.)

De uitspraak over de subsidiaire vordering heeft een eind-beslissend karakter en treft de hoofdeis onherroepelijk in zijn voorwerp.

De primaire en de subsidiaire vordering strekken in wezen beide tot het verkrijgen van de vrije beschikking over de onder het beslag vallende gelden; door de beslissing over de subsidiaire vordering is de primaire vordering niet alleen in haar voorwerp, doch ook in haar basis getroffen. Bij gebreke van enig rechtsmiddel tegen de beslissing over de subsidiaire vordering is de feitelijke opslorping van de primaire vordering in kracht van gewijsde gegaan.

Op voormelde gronden niet-ontvankelijkheid van het hoger beroep.

C ... t/ B ... en J ...

Gezien de stukken der rechtspleging, in regelmatige vorm voorgebracht en nl. de uitgifte van het bevel, verleend door de Heer Voorzitter der Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen in kort geding dd. 4-4-1950, betekend op 5 April 1950 en de akte van hoger beroep dd. 19 April 1950;

Overwegende dat het beroep regelmatig is in de vorm en binnen de wettelijke termijnen werd ingesteld;

Overwegende dat het bestreden bevel verleend werd naar aanleiding van een beslag onder derden door eerste beroepene gelegd in handen der tweede beroepene ten laste van beroeper;

Dat voormeld beslag onder derden door de heer Voorzitter der Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen bij bevel van 20 Februari 1950 toegelaten werd tot zekerheid voor de betaling ener som van zes miljoen twee honderd drie en vijftig duizend honderd frank plus drie duizend frank in hoofdsom, intresten en kosten;

Dat deze toelating slechts werd verleend onder bepaalde voorwaarden en onder uitdrukkelijk voorbehoud van het bij art. 635 bis van het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bepaalde.

Overwegende dat voormelde beslissing door de beslagen partijen werd onderworpen aan de Heer Voorzitter der Rechtbank in kort geding ten einde bedoelde maatregel te horen te niet doen of althans te horen beperken;

Dat zij zich beriepen op de bepalingen van artikel 635 bis Rv. zoals voorzien in de beslissing waarvan de hervorming of de intrekking werd beoogd;

Dat beroeper bovendien en in hoofddorde tot opheffing van het beslag besloot, dat als een zuivere feitelijkeheid te zijnen opzichte werd voorgesteld;

Overwegende dat de rechter in kort geding, na het bestaan der schuldvordering der beslagleggende partij te hebben onderzocht en het mogelijke bedrag ervan te hebben vastgesteld, besloot, dat er geen redenen voorhanden waren om de verleende toelating tot het leggen van het beslag onder derden in te trekken, doch deze toelating enkel heeft beperkt tot een bedrag van twee miljoen vijfhonderd duizend frank;

Overwegende dat de eerste rechter aldus beslissende, blijkbaar de door beroeper in hoofddorde en in bijkomende orde aangewende middelen heeft gekend;

Dat hij immers, doordat hij heeft nagegaan of de verleende toelating al dan niet overeenkomstig art. 635 bis Rv. diende te worden ingetrokken, zoals hem subsidiair door beroeper werd verzocht, impliciet

heeft vastgesteld, dat de zuivere feitelijkeheid, die werd voorgewend om zijne bevoegdheid te wettigen, zich bij bedoeld beslag onder derden niet voordeed;

Dat dienvolgens enkel en alleen overeenkomstig art. 635 bis Rv. diende te worden beslist;

Overwegende dat beroeper niet kan ontkennen, dat de eerste rechter aldus overeenkomstig de bepalingen van voornoemd art. 635 bis Rv. in laatste aanleg heeft geoordeeld, en tevens toegeven moet dat hij zelf, al weze het dan ook bij behulpvordering, daarom heeft verzocht;

Dat in die voorwaarden mocht worden aanvaard, dat de oorspronkelijke verleende toelating onherroepelijk verworven was verklaard, met het noodzakelijk gevolg dat het verzoek tot opheffing van het beslag binnen de perken van de eis in kort geding zonder voorwerp is komen te staan;

Overwegende, dat het ingestelde hoger beroep betreffende de miskenning van de hoofdeis, niet vermogen aan deze eis, zijn weggevallen voorwerp terug te schenken, daar dit voorwerp is vervallen ingevolge een in laatste aanleg gewezen beslissing;

Dat deze beslissing voor eenieder bindend is;

Overwegende dat beroeper tevergeefs aanvoert dat de hoofdeis geheel verschillend is van de ingestelde behulpvordering en de hoofdeis een verdere strekking had dan de behulpvordering;

Dat echter noch het opzet noch de gevolgen van de hoofdeis ter zake in aanmerking komen, doch wel het eind-beslissend karakter van het bestreden bevel, dat door de behulpvordering uitgelokt werd en op welke vordering de eerste rechter is ingegaan om zijn oordeel te vellen;

Dat dit eind-beslissend karakter immers ook de hoofdeis raakt en deze in zijn voorwerp onherroepelijk treft;

Overwegende dat het ter zake niet van belang is ontbloeit nadrukkelijk op te merken hoe verscheiden ook de beide eisen mogen zijn, zij uiteindelijk toch in feite hetzelfde doel beogen, nl. de vrije terbeschikkingstelling der onder het beslag vallende gelden;

Dat deze vrije terbeschikkingstelling werd geweigerd bij een beslissing, wier eind-beslissend karakter moet worden aanvaard;

Dat dienvolgens deze beslissing dan ook niet meer kan worden bestreden, noch kan worden teniet gedaan, door welk rechtsmiddel ook, dat binnen de perken van het hoger beroep het uiteindelijk nagestreefde doel ter bespreking brengen zou;

Overwegende dat beroeper ter zake de hoofdeis, zoals deze aan het oordeel van de eerste rechter werd onderworpen, uit zijn verband ruikt, wat hem noodgedwongen weliswaar, afzonderlijk aan het oordeel van het Hof onderwerpt, alsof hij niet vastgekoppeld zat aan wat onherroepelijk door de eerste rechter werd beslist;

Dat de verwarring, die aldus wordt teweeggebracht, nog wordt vergroot door het feit, dat beroeper in zijn eis voor de rechter in kort geding is afgeweken van wat in feite tussen partijen verworven was, nl. de voorafgeane tussenkomst van de heer Voorzitter op 20 Februari 1950, waarbij verlof werd verleend tot het leggen van beslag onder derden om te beweren dat desniettemin het beslag als een zuivere feitelijkeheid moet worden beschouwd;

Dat deze miskenning, die aan de hoofdeis ten grondslag ligt, in de behulpvordering niet meer voorhanden is, maar integendeel de plaats ruimt juist voor datgene, dat werd miskend, derwijze dat deze laatste

vordering de voorafgaande tussenkomst van de heer Voorzitter tot grondslag heeft;

Dat deze tegenstrijdigheid tussen de onderscheiden ingenomen standpunten ten slotte nog zou kunnen worden geduld indien de beslissing op de behulpvordering niet van aard ware, in eerste aanleg reeds kracht van gewijsde te verwerven, met het gevolg dat tevens het verworpen standpunt bij gebrek aan voorwerp in de gegeven omstandigheden van verder rechtsmiddel verstoken blijft;

Overwegende dat in die voorwaarden ten slotte moet worden vastgesteld, dat de beslissing van de eerste rechter met zich sleept, enerzijds, dat de toelating tot het leggen van bedoeld beslag voor regelmatig wordt gehouden, zodat de feitelijke, op dewelke beroeper steunt, niet bestaande wordt verklaard en anderzijds, dat de vrije beschikking over de onder het beslag vallende gelden, voorlopig althans, wordt geweigerd, zodat de opheffing van het beslag in de huidige omstandigheden als niet denkbaar wordt beschouwd;

Dat de hoofdeis aldus niet alleen in zijn voorwerp maar ook in zijn basis werd getroffen, zodat hij binnen de perken der bevoegdheid van de rechter in kort geding volkomen verdwijnt;

Dat bij gebreke aan enig hoger rechtsmiddel tegen de beslissing over de behulpvordering deze feitelijke opslorping van de hoofdeis in kracht van gewijsde gegaan is;

Overwegende dat beroepene zich er toe beperkt akte te vragen onder voorbehoud harer mogelijke rechten, dat zij zich naar de wijsheid van het Hof gedraagt en verzoekt van alle kosten vrijgesteld te worden;

Dat haar akte en vrijstelling, zoals verzocht, kan worden verleend.

Om deze redenen:

Het Hof, alle andere, meer uitgebreide of tegenstrijdige besluiten verwerpende;

Gezien art. 24 der wet van 15 Juni 1935, waarvan toepassing werd gedaan;

Gehoord de heer advocaat-generaal Ost in zijn eensluidend advies;

Verklaart het hoger beroep niet ontvankelijk;

Wijst het af;

Verwijst beroeper in de kosten van het hoger beroep.

HOF VAN BEROEP TE GENT

2e Kamer. — 4 December 1950.

Voorzitter: M. Van Wetter.

Raadsheren: MM. Belpaire en Louveaux.

O. M.: M. Matthys, Substituut Procureur-Generaal.

Vatbaarheid voor hoger beroep. — Vordering tot schadevergoeding ingesteld door moeder-voogdes, zó voor zichzelf als voor haar minderjarige kinderen zonder bepaling van ieders aandeel. — Voorwaarde voor de toepasselijkheid van artikel 33 van de wet van 25 Maart 1876.

Vordering tot schadevergoeding, ingesteld door moeder-voogdes, zó voor zichzelf als voor haar minderjarige kinderen, zonder bepaling van ieders aandeel in het gevorderde bedrag.

Deze vorderingen berusten op onderscheiden titels, nl. de schade door de moeder zelve en door ieder harer kinderen geleden en maken dus afzonderlijke vorderingen uit. Niet-vatbaarheid voor hoger beroep

wegens het niet-bepaald zijn van het bedrag van elke vordering.

Naar luidt van artikel 33 van de wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid is de schatting van de waarde van het geding door partijen alleen toegelaten, indien de in de artikelen 21 tot en met 31 vermelde grondslagen ontbreken. In casu zijn zulke grondslagen aanwezig, zodat artikel 33 toepassing mist.

Belgische Staat (Minister van Landsverdediging) t/
Wwe Van Vlaenderen-De Clercq en consorten.

Overwegende dat bij dagvaardingsexploot dd. 21 October 1948 de oorspronkelijke aanleggers, thans geïntimeerden: 1) Eugénie De Clercq, in eigen naam en in hare hoedanigheid van voogdes over haar twee minderjarige kinderen; 2) Joannes Van Vlaenderen, en 3) zijn echtgenote Collette Dua, de Belgische Staat, thans appellant, verantwoordelijk stelden voor de schade, die ze ondergingen ten gevolge van de dood van Cornelius Van Vlaenderen, veroorzaakt door de fout van soldaat Edouard Moens, die handelde als orgaan van de Staat; dat zij als vergoedingen respectievelijk de betaling vorderden van de hoofdsommen van 317.693,50 frank, 15.000 frank en 15.000 frank;

Overwegende dat, wat betreft de eis van De Clercq, het hoger beroep niet ontvankelijk is;

Dat, immers, haar aandeel en dit van elk harer twee kinderen in de som van 317.693,50 frank niet werden bepaald;

Overwegende dat, weliswaar, in zijn eerste besluiten, betekend 20 Nov. 1948, de Staat aan de eerste rechter akte vroeg dat hij, wat de bevoegdheid betreft, het geding schatte op 1.000.000 frank ten aanzien van elkeen der partijen; dat echter deze begroting, zoals hierna uiteengezet, geen uitwerking heeft;

Overwegende dat de eisen van De Clercq op onderscheiden titels berusten, nl. de schaden door haar en elk harer kinderen geleden, en aldus drie afzonderlijke vragen uitmaken;

Overwegende dat, naar luid van artikel 33 van de wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid, de schatting van het geding door de partijen alleen toegelaten is wanneer de gronden ontbreken, die vermeld zijn in de artikelen 21 tot en met 31 van deze wet;

Dat zulke gronden ter zake voorhanden zijn en artikel 33 niet van toepassing is;

Overwegende dat de bedragen van iedere vordering van De Clercq en van haar kinderen wettelijk onbekend zijn;

Overwegende dat de hogere beroepen, aangaande de bedragen van 15.000 frank en 15.000 frank, niet ontvankelijk zijn defectu summae;

Om deze redenen,

Het Hof,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 Juni 1935, gehoord in openbare terechtzitting het eensluidend advies van de heer substituut procureur-generaal Matthijs, verklaart ambtshalve de hogere beroepen niet ontvankelijk, verwijst appellant in de kosten van de aanleg.

NOOT: In onderhavig geval werd de niet-ontvankelijkheid van het beroep « defectu summae » door het Openbaar Ministerie van ambtswege opgeworpen, deze kwestie zijnde immers van openbare orde (Verbr., 1 Juli 1886, Pas. 1886, I, 286).

Het bedrag van de schadevergoeding door de weduwe gevorderd, zowel uit eigen naam als in hoedanigheid

van wettelijke voogdes van haar minderjarige kinderen, beliep tot 317.693,50 fr. Dit bedrag werd door geen enkele andere akte van rechtspleging, noch door het bestreden vonnis bepaald, uitgelegd of geventileerd, wijl appellant (oorspronkelijke verweerder) nooit de ventilatie van bedoelde som aangevraagd noch geëist had. Dienvolgens, alhoewel het gevorderde bedrag bepaald werd in zijn geheel, was het bedrag van de eis van de weduwe-moeder-wettelijke voogdes, ten slotte onbepaald, vermits het niet mogelijk was vast te stellen welk bedrag zij vorderde uit eigen naam, en welk bedrag door haar geëist werd in haar hoedanigheid van wettelijke voogdes voor elk van beide minderjarige kinderen.

Luidens art. 25 der wet dd. 25 Maart 1876 betreffende de bevoegdheid, in geval één of verscheidene aanleggers tegen één of verscheidene verweerders in rechte optreden, ingevolge één zelfde titel, zal de totaal geëiste som de bevoegdheid en de aanleg bepalen, zonder dat het aandeel van elk dezer aanleggers in deze som in aanmerking dient te worden genomen.

Men zou kunnen geneigd zijn te beweren dat de oorspronkelijke aanlegster, daar waar zij, tot vergoeding van de door het delict veroorzaakte schade in eigen naam en in naam van haar minderjarige kinderen, een globale som geëist heeft, zij niet aan de rechtbank verscheidene afzonderlijke eisen onderwierp, welke ieder moest worden geschat, maar wel één eis steunend op één enkele titel of één enkele oorzaak: de dood van de gemeenschappelijke ouder.

Dat de oorzaak, bedoeld bij art. 23 der wet dd. 25 Maart 1876, en de titel bedoeld bij art. 25 derzelfde wet, op hetzelfde neerkomen, en niet dienen te worden verward met het voorwerp van de eis, is een begrip dat door De Paepe (Zie « Etudes sur la compétence », B. I, blz. 202, n° 41 en 207, n° 44) duidelijk in het licht werd gesteld: de oorzaak of de titel van een eis is het contract, het delict, het quasi-delict, in één woord: het juridisch feit dat aan het recht tot grondslag ligt.

Welnu, welk is het juridisch karakter dat het delict of het quasi-delict kenschetst?

Reeds in 1891, heeft het Hof van Verbreking (arrest dd. 21 Mei 1891; Pas. 1891, I, 154) verklaard, daar waar het één enkel feit betrof, dat aan verscheidene personen schade had veroorzaakt: « dat de eis van » elk der aanleggers, alhoewel ingesteld bij één enkel » collectief exploit, een afzonderlijke eis uitmaakt, » gesteund op een individuele titel: de ondergane » schade. »

Drie elementen verlenen immers aan het delict of het quasi-delict het karakter van een juridische titel: een feit, een ongeoorloofd feit, en een schade. Derhalve, is de geëiste geldsom niet enkel het voorwerp van de eis, want de schade die zij moet herstellen is een der essentiële elementen van de titel. Opdat deze laatste met zijn juridisch karakter zou bestaan dient dan ook de schade gerechtvaardigd te zijn.

Welnu, deze schade is hoofdzakelijk persoonlijk; het behoeft immers geen betoog, dat de verschillende schadelijke gevolgen van het delict of van het quasi-delict niet dezelfde zullen zijn voor een persoon als voor een ander, en van allerhande verschillende gegevens en omstandigheden zullen afhangen, welke afzonderlijk zullen dienen te worden beschouwd en geregeld. Dienvolgens zullen er zoveel afzonderlijke schaden zijn en dus ook zoveel afzonderlijke eisen, nochtans steunend op hetzelfde ongeoorloofde feit, maar die afzonderlijk zullen dienen te worden beoordeeld naargelang van de persoonlijkheid van ieder aanlegger.

Verscheidene arresten van het Hof van Verbreking hebben zulks ter zake van delicten en quasi-delicten zeer duidelijk gemaakt, en dan ook besloten dat, wanneer — zoals in de onderhavige zaak — verscheidene personen een globale geldsom eisen, tot vergoeding van de schade veroorzaakt door één en dezelfde ongeoorloofde daad, de eis van eenieder der aanleggers, alhoewel ingesteld door middel van één enkel en hetzelfde dagvaardingsexploot, een afzonderlijke, individuele eis is, die met het oog op de vaststelling van de bevoegdheid en de aanleg afzonderlijk dient te worden geschat: (Zie o.m.: Verbreking, 8 Maart 1906; Pas. 1906, I, 159; idem., 2 December 1909; Pas. 1910, I, 25; idem., 6 Januari 1910; Pas. 1910, I, 59; idem., 30 December 1909; Pas. 1910, I, 55; idem., 9 Juli 1942; Pas. 1942, I, 168); bij gemis van dergelijke schatting is de rechter in hoger beroep niet bevoegd om over deze eisen uitspraak te doen.

Zulks zal derhalve ook het geval zijn, wanneer een weduwe in rechte optreedt in eigen naam, alsook in hoedanigheid van wettelijke voogdes van haar minderjarige kinderen, om een globale som te eisen voor haar en voor die kinderen, zonder te bepalen welk bedrag haar aandeel in deze som is, en welk bedrag het aandeel van elk der kinderen. (Zie: Verbreking, 6 Jan. 1910; Pas. 1910, I, 59).

Zo een dergelijk verzuim door de verwerende partij wordt vastgesteld, heeft deze laatste het recht te eisen dat het aandeel, dat aan elk zijner schuldeisers in deze globale som zou kunnen verschuldigd zijn, zou worden aangestipt, derwijze dat de verweerder dit aandeel vóór de eerste rechter zou kunnen bespreken of betwisten. (Zie: Verbreking, 28 October 1935; Pas. 1936, I, 13).

Dit verzuim bestond in onderhavig geval; het bedrag van de eis van de weduwe en van haar beide kinderen was ten slotte wettelijk onbekend, terwijl het bedrag van de andere aanleggers beneden de som van 25.000 frank bepaald werd.

Appellant heeft er zich toe beperkt in zijn eerste besluiten voor de eerste rechter de eis op meer dan 1.000.000 frank te schatten, wat elk der aanleggers betreft.

In verband met de bepalingen van de artikelen 21 tot 31 der wet dd. 25 Maart 1876, en daar in zake een wettelijke grondslag tot schatting voorhanden was, blijft deze schatting vanwege appellante volkomen zonder uitwerksel. (Zie: Verbr. 8 Juni 1922; Pas. 1922, I, 348; Verbr. 9 Juli 1942; Pas. 1942, I, 168).

J. M.

ARBEIDSGERECHT IN HOGER BEROEP TE ANTWERPEN

24 October 1949.

Voorzitter: M. H. Van Oekel.

Advocaten: Mrs. Schaerlakens loco Verbaet en
De Messemaeker.

Arbeidsovereenkomst. — Onmiddellijk ontslag ofschoon formeel regelmatig krachtens werkhuisreglement, onrechtmatig wegens de begeleidende omstandigheden. — Werkgever tot schadevergoeding verplicht.

De werkgever, die een arbeider onmiddellijk zonder voorafgaande opzegging bij de bevrijding in September 1944 heeft ontslagen in verband met de herrie, tegen die arbeider door zijn mede-arbeiders geschopt wegens zijn beweerde Duitsgezindheid en

incivismisme, welke beschuldiging ongegrond is gebleken, zonder enig onderzoek in te stellen noch aan bedoelde arbeider de mogelijkheid te geven zich te verweren, is op grond van artikel 1384 B.W. en van artikel 21 van de wet van 10 Maart 1900 op de arbeidsovereenkomst, jegens de ontslagen arbeider tot schadevergoeding verplicht, ook al was onmiddellijk ontslag krachtens het werkhuisreglement formeel rechtmatig.

Schade et aequo et bono begroot.

Bell Telephone t/ De Winter.

Herzien ons arrest dd. 18 Juli 1949, waarbij de opwerping van onbevoegdheid door de beroepster en haar bewering van nietigheid van het vonnis a quo als ongegrond werden verworpen;

Gezien de aanvullende besluiten der partijen dd. 24 October 1949, betreffende de grond der zaak;

Aangezien de oorspronkelijke vordering van de tegenwoordige beroepene strekt tot het doen veroordelen van de beroepster tot het betalen van 75.000 frank schadevergoeding wegens krenkend en schadeberokkenend ontslag;

Aangezien het zonder voorafgaande opzegging door beroepster aan beroepene in September 1944 bij toepassing van het werkhuisreglement gegeven ontslag door beroepene in principe als regelmatig wordt erkend, maar hij zich tot staving van zijn vordering uitsluitend beroept op de omstandigheden, onder dewelke dit zoniet regelmatig ontslag hem is betekend geworden, nl. op grond van beweerde Duitsgezindheid en incivismisme, die hem door het personeel van de beroepster ten onrechte werden verweten en op grond waarvan ze hem last in het werkhuis veroorzaakten;

Aangezien beroepster aanvoert dat de opzegging door haar niet gemotiveerd werd door deze beweerde Duitsgezindheid en dat het alleen zaak zou zijn voor beroepene, hem dit verwijt van Duitsgezindheid, door zijn werkmakkers tegen hem gericht, met al haar gevolgen tegenover deze laatsten uit te vechten;

Aangezien echter uit de besluiten, door beroepster destijds voor de Koophandelsrechtbank te Antwerpen genomen tegen dezelfde vordering, blijkt dat beroepster de toepassing van het werkhuisreglement tegen de beroepene heeft gedaan «wegens de tegen hem door zijn werkmakkers aangevoerde Duitsgezindheid en daarmee verband houdende beschuldiging»;

Aangezien de werkgever daardoor wel aanduidt dat, al hebbe hij mogelijk die reden niet uitdrukkelijk doen aangeven, zijn recht van ontslag op de beroepene heeft toegepast, omdat leden van haar werkpersoneel herrie maakten, de beroepene van Duitsgezindheid en incivismisme beschuldigende;

Aangezien anderzijds vaststaat dat, betreffende deze aan beroepene verweten Duitsgezindheid en incivismisme, aanleiding en oorzaak van de ingeroepen herrie, de beroepster zich niet eens de moeite heeft getroost enig onderzoek in te stellen en bepaaldelijk de beroeper te laten verschijnen voor de Zuiveringscommissie, die bij haar toen bleek te fungeren voor dergelijke gevallen, en aldus tenminste de beroepene in de gelegenheid te stellen zijn verweer hiertegen voor te brengen en zijn volledige onschuld te bewijzen en de ongegrondheid van wat hem werd verweten;

Dat verder beroepene voor geen enkele Rechtbank of Instelling is lastig gevallen wegens zijn beweerde Duitsgezindheid en daden van incivismisme en hem ook een officieel bewijs van burgertrouw is uitgereikt;

Aangezien ten overvloede, hic et nunc, geen enkele bepaalde daad van Duitsgezindheid of incivismisme ten

laste van de beroepene werd bewezen of enig aanbod tot bewijs dienaangaande werd gedaan;

Aangezien in de toenmalige omstandigheden van opgewondenheid en geprikkeldheid van de gemoederen het feit van ontslagen te worden naar aanleiding van een beschuldiging van Duitsgezindheid en incivismisme zware en verdragende gevolgen voor de belanghebbende meebracht en het hem o. z. onmogelijk maakte in die omstandigheden toen elders werkgelegenheid te vinden;

Aangezien het verwijt van incivismisme en Duitsgezindheid ontegensprekelijk een grove belediging oplevert en ingevolge artikel 21 van de wet van 10 Maart 1900 op het Arbeidscontract, niet alleen de patroon zich persoonlijk van elke daad van zware belediging tegenover elk zijner werklieden moet onthouden, maar daarenboven zulke zware beledigingen moet beletten en niet mag dulden vanwege zijn onderhorigen (wet van 10 Maart 1900, artikel 21, par. 3) bij zoverre dat dergelijk feit de beledigde arbeider het recht zou geven zelf zijn lopend arbeidscontract ten laste van de werkgever te verbreken en recht op schadevergoeding te doen gelden (zelfde artikel 21, par. 1 en voorlaatste par.);

Aangezien dienvolgens de werkgever verantwoordelijk voor de daden van zijn aangestelde werklieden en bedienden, ingevolge artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek en meer speciaal artikel 21 der wet van 10 Maart 1900 voornoemd, een onrechtmatig nadeel aan de beroepene heeft bezorgd door hem in de hierboven herinnerde omstandigheden bij toepassing van het werkhuisreglement te ontslaan en dat hij tot het herstellen dier aldus veroorzaakte schade dient aansprakelijk gesteld te worden.

Betreffende de omvang der schade :

Aangezien tot staving van zijn vraag van 75.000 frank schadevergoeding de beroepene meent te mogen in rekening brengen het verlies van werkloon of het verschil in werkloon, dat hij sedert zijn ontslag tot op de dag van de inleidende dagvaarding heeft ondergaan bij vergelijking met het loon, dat hij bij beroepster zou verdiend hebben, ware hij daar tot datzelfde ogenblik in dienst gehouden, en dat dit loonverschil zelfs de gevorderde 75.000 frank overtreft;

Aangezien echter buiten de beledigende en schadeberokkenende omstandigheden onder dewelke het aangeklaagde ontslag is gebeurd, tal van andere vreemde omstandigheden kunnen gewerkt hebben en ongetwijfeld hebben gewerkt om dat verlies en verschil van loon te veroorzaken en te verklaren, en dat o.a. niets bewijst noch wettigt te veronderstellen dat beroepene tot op de dag der dagvaarding bij beroepster zou in dienst gebleven zijn;

Aangezien het in die omstandigheden past de schade, door beroeper geleden tengevolge van de beledigende en schadeberokkenende omstandigheden van zijn ontslag, te beramen ex aequo et bono, en dat die schade billijk op 10.000 frank kan bepaald worden.

Om deze redenen,

De Werkrechtersraad van Beroep, kamer voor Bedienden, alle verdere en tegenstrijdige besluiten verwerpende, recht doende in voortzetting der rechtspleging, veroordeelt beroepster om aan beroepene te betalen als schadevergoeding voor beledigend en schadeverokkenend ontslag de som van 10.000 frank, met de rechterlijke intresten en de kosten van eerste aanleg en hoger beroep.

NOOT : De beslissing d.d. 18 Juli 1949 werd gepubliceerd in R.W., 1949-1950, 331.

BIBLIOGRAPHIE

Le droit privé français au milieu du XXe siècle. - Etudes offertes à Georges Ripert, membre de l'Institut, ancien Doyen de la faculté de droit de Paris, Professeur honoraire à la faculté de droit d'Aix. - Tome I, Etudes générales - Droit de la famille. - Tome II, La propriété - Contrats en obligations - La vie économique. - Paris, Librairie générale de droit et de jurisprudence, 1950, pp. XXXV + 554 + 484.

De verschijning van deze twee bundels opstellen, aangeboden aan professor Georges Ripert bij zijn huldiging door Frankrijks rechtsgeleerde faculteiten, werd reeds eerder in dit blad vermeld (zie R. W. 1950/1951, 559).

Een zelfs zeer korte bespreking van de in deze uitgave opgenomen 54 opstellen is hier wel niet mogelijk. O.i. zal echter het doel van deze aankondiging zijn bereikt indien wij de behandelde onderwerpen en de namen der auteurs onder de ogen van onze lezers brengen. Aldus kunnen zij zelf voldoende oordelen over de belangrijkheid en de documentaire waarde van deze opstellen. De schrijvers er van behoren tot Frankrijks' meest befaamde juristen, die in hun land terecht als de grote specialisten van het tegenwoordige privaatrecht worden beschouwd.

Etudes générales : L'évolution contemporaine de la pensée juridique dans la doctrine française par François Gény, Doyen honoraire de la Faculté de Droit de Nancy; L'ordre juridique et la théorie des sources du droit, par Paul Roubier, Professeur à la Faculté de Droit de Lyon; Observation sur la jurisprudence en tant que source de droit, par J. Maury, Professeur à la Faculté de Droit de Toulouse, Doyen honoraire; Principes généraux du droit et droit positif, par Jean Boulanger, Professeur à la Faculté de Droit de Lille; Réalisme et idéalisme en droit civil d'aujourd'hui; structures matérielles et structures juridiques, par René Savatier, Professeur à la Faculté de Droit de Poitiers; Quelques remarques sur l'évolution du formalisme, par Jacques Flour, Professeur à la Faculté de Droit de Dijon, Directeur de la Section de Droit à l'Institut des Hautes-Etudes à Tunis; La machine et le droit privé français contemporain, par Claude-Albert Colliard, Professeur à la Faculté de Droit de Grenoble; L'évolution de la condition juridique des personnes morales de droit privé, par Paul Durand, Professeur à la Faculté de Droit de Nancy; De l'ordre économique à l'ordre collectif, par Edmond Bertrand, Professeur à la Faculté de Droit d'Aix; Les réformes de procédure civile : Etapes franchies et vues d'avenir, par Henri Souhls, Professeur à la Faculté de Droit de Paris; Le déclin de la formule exécutoire et les réactions des tribunaux, par M. Fréjaville, Professeur à la Faculté de Droit de Paris; De la piraterie au génocide: les nouvelles modalités de la répression universelle, par H. Donnedieu de Vabres, Professeur à la Faculté de Droit de Paris; La déclaration universelle des Droits de l'Homme et le Droit International privé français, par Paul Lerebours-Pigeonnière, Conseiller honoraire à la Cour de Cassation, Doyen honoraire de la Faculté de Droit de Rennes; Le développement de la compétence du droit français dans le règlement des conflits des lois, par Pierre-Louis Lucas, Professeur à la Faculté de Droit de Dijon, Doyen honoraire; Droit administratif et droit privé, par J. Brèthe de la Gressaye, Professeur à la Faculté de Droit de Bordeaux.

La Famille : Terre et ciel dans le droit français du mariage, par Jean Carbonnier, Professeur à la Faculté de Droit de Poitiers; La sécurité sociale et le droit de famille, par André Rouast, Professeur à la Faculté de Droit de Paris; La protection de la femme commune en biens et le crédit du ménage, par Alex Weill, Professeur à la Faculté de Droit de Strasbourg; L'intervention du juge à propos de l'exercice des droits des époux (Loi du 22 septembre 1942), par Lucien Aulagnon, Professeur à la Faculté de Droit de Lyon; Les progrès scientifiques et l'évolution du droit familial, par Roger Nerson, Professeur agrégé à la Faculté de Droit de Grenoble; L'évolution de notion de légitimation, par Pierre Raynaud, Professeur à la Faculté de Droit de Toulouse et à l'Ecole française de Droit du Caire; La réforme des régimes matrimoniaux, par Ad. Choteau, Doyen de la Faculté Libre de Droit de Lille; L'évolution de la communauté réduite aux acquêts dans la pratique notariale, par P. Kayser, Professeur à la Faculté de Droit d'Aix; L'instabilité monétaire et les règlements d'intérêts familiaux, par Pierre Hébraud, Professeur à la Faculté de Droit de Toulouse; Observation sur la réduction en valeur, par Gabriel Marty, Professeur à la Faculté de Droit de Toulouse; Place de la seconde moitié du XXe siècle dans l'évolution du droit de la nationalité, par Marguerite Vanel, Professeur à la Faculté libre de Droit de Paris.

La Propriété : Le sens de l'évolution contemporaine du droit de propriété, par G. Morin, Doyen honoraire de la Faculté de Droit de Montpellier; De l'utilisation à la propriété des choses, par René Théry, Professeur à la Faculté libre de Droit de Lille; Les éléments nouveaux du fonds de commerce, par Alfred Jauffret, Professeur à la Faculté de Droit d'Aix; Les droits d'auteur : Aspects essentiels de la jurisprudence française, par Henric Desbois, Professeur à la Faculté de Droit de Grenoble; L'évolution du droit de la chasse depuis un demi-siècle, par G. Gabolde, Professeur à la Faculté de Droit de Toulouse.

Contrats et Obligations : L'obligation et la responsabilité contractuelles, par Paul Esmein, Professeur à la Faculté de Droit de Paris; Le contrat imposé, par René Morel, Professeur à la Faculté de Droit de Paris; L'emprise de l'administration sur le contrat d'assurance, par Maurice Picard, Professeur à la Faculté de Droit de Paris; Ebauche du droit des contrats professionnels, par André Tunc, Professeur à la Faculté de Droit de Grenoble, Conseiller au Département juridique du Fonds monétaire international; La dévaluation monétaire et les contrats de droit privé, par André Trasbot, Doyen de la Faculté de Droit de Rennes; Le contrat d'assurance et la morale, par André Besson, Professeur à la Faculté de Droit de Paris; Sur la présomption de la responsabilité du fait des choses inanimées (sa force et sa nature), par René Rodière, Professeur à la Faculté de Droit d'Alger, Secrétaire général adjoint du gouvernement tunisien; De la compétence des juridictions répressives pour connaître de l'action civile et des conditions de recevabilité de cette action devant ces juridictions: Etude de jurisprudence, par Joseph Magnol, Doyen honoraire de la Faculté de Droit de Toulouse; Observations sur la répétition des enrichissements non causés, par Jean Chevallier, Directeur de la Faculté de Droit de Beyrouth; Le sort de la peine privée en France dans la première moitié du XXe siècle, par Louis Hugueney, Professeur à la Faculté de Droit de Paris.

La vie économique : Droit civil et droit commercial

en 1950, par *Joseph Hamel*, Membre de l'Institut, Professeur à la Faculté de Droit de Paris; L'agriculture et le Droit commercial, par *Henry Cabrillac*, Professeur à la Faculté de Droit de Montpellier; L'évolution du droit des sociétés par actions, par *André Amiaud*, Professeur à la Faculté de Droit de Paris; De la société anonyme à l'entreprise publique, par *Gaston Lagarde*, Professeur à la Faculté de Droit de Paris, Professeur honoraire à la faculté de droit de Rennes; La condition de l'actionnaire, par *Jean Perroud*, Professeur honoraire à la Faculté de Droit de Lyon; Commanditaires et commandités dans le commandite par actions, par *Henri Rousseau*, Doyen de la Faculté de Droit de Poitiers; L'économie dirigée et les contrats commerciaux, par *Jean Hémard*, Professeur à la Faculté de Droit de Lille; Les suretés mobilières sans déplacement, par *René Roblot*, Professeur à la Faculté de Droit de Nancy; Le droit nouveau du crédit réel maritime, par *Emile Becqué*, Doyen de la Faculté de Droit de Montpellier; La responsabilité des transporteurs, par *Paul Chauveau*, Doyen honoraire de la Faculté de Droit d'Alger; L'esprit du droit aérien français, par *Michel de Juglart*, Professeur à la Faculté de Droit de Bordeaux; Evolution, caractères et tendances du droit du travail, par *G. Levasseur*, Professeur à la Faculté de Droit de Lille.

Volledigheidshave weze nog opgemerkt, dat in het eerste deel is opgenomen: de lijst der personen, die eensdeels het « comité de patronage » samenstelden en anderdeels op deze uitgave intekenden, de voornaamste dat uit de universitaire loopbaan van Ripert (hij is doctor honoris causa van de universiteit te Brussel, Cluj, Iasi, Montréal en Luik), de volledige bibliographie van zijn werken, tijdschriftartikelen, notes en dgl., alsmede de hulde-adressen der rechtsgeleerde faculteiten te Aix, Luik en Montréal.

B.

Charles DURAND: Etudes sur le Conseil d'Etat Napoléonien. - Presses Universitaires de France, Parijs, 1949, 792 p.

In de inwendige structuur van het Napoleontisch regime was de Conseil d'Etat een der voornaamste instellingen. De resultaten van zijn werking hebben het eerste keizerrijk overleefd, en het huidige Franse recht draagt onbetwistbaar daarvan nog de sporen. De kennis van deze instelling bezit, naast het belang van het openbaar recht voor de geschiedenis in een zeer dynamische periode, ook nog een ander actueel belang, daar het nut van een zulkdanige instelling tot alle tijden behoort.

Nochtans maakte de Napoleontische Conseil d'Etat nog niet het voorwerp uit ener synthetische studie betreffende zijn structuur, zijn werking en zijn betekenis. De wetboeken, vooral de Code Civil hebben reeds talrijke juridische werken en commentaren veroorzaakt, maar men heeft nog slechts zeer weinig geschreven over het ontstaan en nog minder over de samenstelling en het leven van de instelling, die deze wetboeken heeft opgesteld.

Bovenstaand werk van Prof. Durand, der Universiteit van Aix, bezorgt ons nu een diepgaande studie over de structuur, de samenstelling, de inwendige werking van de Conseil d'Etat, zijn rol in het algemeen, de rol door hem gespeeld in de politieke gebeurtenissen, zijn betrekkingen met Napoleon, met zijn ministers, met zijn raden, en schetst de rol door ieder der raadsheren individueel gespeeld, hun materiële en morele toestand en hun prerogatieven.

De Belgische rechtshistorici zullen hierin inlichtingen vinden over de vier rekwestmeesters, die door

Napoleon werden benoemd: Vischer de Celles (benoemd in 1806), Conninck-Outrive, Bruyn en Helvoët (1810) (of Holvoet?). Geen enkel raadsheer was uit België afkomstig. Daarentegen voorzag het decreet van 9 Juli 1810 de intrede van zes Nederlanders. In werkelijkheid werden tussen de ambtenaren van het Hollandse Koninkrijk van Augustus tot November 1810 vier raadsheren en drie rekwestmeesters benoemd, maar deze laatsten (Voute, Six d'Oterleek en Van den Houte) hadden geen andere betrekkingen met de Staatsraad, tenzij hun titel. De raadsheren waren vier oud-ministers van koning Lodewijk-Napoleon: Appellius, Van Maanen, Gogel en Van der Hein.

Een bijlage publiceert de volledige lijst van het personeel van de Conseil d'Etat.

Mocht dit standaardwerk weldra gevolgd worden door het tweede deel dat klaar ligt, maar om louter materiële redenen vooralsnog niet kan gepubliceerd worden.

L. Th. Maes.

BALIELEVEN

VLAAMSE CONFERENTIE DER BALIE VAN ANTWERPEN

Stagisten - Feest

Het traditioneel Worstenfesfeest van de Vlaamse Conferentie, ter ere van de stagisten, werd dit jaar aangekondigd onder het motto « Worstenfestival », hetgeen reeds op de bedoeling wees deze feestelijkheid met bijzonder luister te vieren.

De Kapel van Burgondië, die ten allen tijde het gepaste kader was voor deze en soortgelijke manifestaties, was ditmaal bijna te klein; er hadden inderdaad meer dan tachtig confraters plaats genomen aan de grote dis waar heerlijke gezoden worsten in overvloed opgediend werden.

Nadat de voorzitter Mr J. Van Cuyck, de Heer Stafhouder Van der Planken, en oudere en jongere confraters zeer pittige tafelreden hadden uitgesproken — en men denke hier voornamelijk aan de glansrijke improvisatie van Juffrouw Scheere — werd het woord verleend aan Meester René Victor die het op zich genomen had een op eerste zicht gewaagde stelling te verdedigen: « De Revue in de Litteratuur », erop doelende dat de revue in feite een zeer hoogstaand litterair genre uitmaakt.

Deze uiteenzetting was helemaal in de lijn van de persoonlijkheid en de eigen geesteswending van Meester Victor, t.t.z. dat zij de eigenschap vertoonde van diep wetenschappelijk en historisch gefundeerd te zijn zonder ooit de sterk humoristische toon op te geven.

Naar het oordeel van de spreker zou de revue haar adeltitels in de letterkunde verworven hebben dank zij de vijf hoofdeigenschappen. Zij is in de eerste plaats een dichtwerk, steeds in verzen geschreven en waarin rijm en rythme een overwegende rol spelen. Ook is zij moraliserend omdat zij de betering beoogt van confraters die, naar de uitdrukking van Mr Victor, de rechte weg hebben verlaten. Zij is erotisch en sarcastisch, iets waaraan niemand een enkel ogenblik zal twijfelen. Zij is tenslotte anoniem, hetgeen haar verwant maakt met de meesterwerken der wereldlitteratuur, de werken van Homerus, Shakespeares, enz...

Na deze zeer kategorieke doch paradoxale stellingname, betoogt de spreker dat de hedendaagse revues in feite het hoogtepunt zijn van een genre dat reeds

sinds de XIV^{de} Eeuw bestaat. Niet in de werken van Van Maerlandt, die een pedant was, vindt men de eerste vonken van dit genre doch wel in het epos van Reinaert de Vos, dat als een groot proces opgevat is, waarin Meester Victor de rechter, de avoué, de griffier, en de pleiters vereenzelvigt. Mter Victor draagt dan met veel talent en kunst gedichten voor van de XIV^{de} en XV^{de} eeuw waarvan één, zeer ontroerend, met oneindig veel emotie wordt geïnterpreteerd. Vervolgens geeft Mr Victor lezing van gedichten van Jacob Cats, de onuitputtelijke rijmelaar, waarin spreker de grondlegger van het genre in zijn moderne vorm erkent. Zo komt Mr Victor, na aanhaling van volksgedichten uit de 18de eeuw, van verzen van de bekende «schoolmeester» Gerrit Van de Linde, van, ten opzichte van de vrouwen, zeer satirische gedichten van Jan Van Ryswyck Sr en van verzen van Speenhoff, tot de hedendaagse revues

Hier wordt Mter Victor, wat zang en muziek betreft, geholpen door de «artistentroupe», van de Vlaamse Conferentie, die een keur liedjes, gekozen uit de beste van oudere en jongere revues, met hun welgekend en algemeen geprezen talent opvoeren. Hierbij onderscheiden zich vooral Mevrouw Jetty Rombaut en Mr. H. Wagemans, terwijl Mr. Carlo Van den Bosch, zorgde voor de musicale begeleiding. Meester Victor vergeet echter niet de niet gezongen tekst dezer revues en geeft een lot voorbeelden die — indien het nog nodig was — een duidelijke gedachte geven van de ongebreidelde fantasie en originaliteit van de revuïsten der Vlaamse Conferentie.

Een getrouw relaas geven van deze schitterende avond — die zonder enige overdrijving een werkelijke kunstavond mag genoemd worden — is echter onmogelijk, want het veelzijdig talent van Meester Victor, als wetenschapsman, orator, en humorist, ontsnapt aan elke beschrijvingspoging. Het werd dan ook een triomf zowel voor de spreker als voor de zangers.

Mevrouw Rombaut voornamelijk, gaf ditmaal met een zeer fijne genuanceerde interpretatie van een lied van Speenhoff over de «Vegetariërs» de volle maat van haar talent.

Volgens traditie werd het bier door dhr Stafhouder betaald. Het worstenfeest — waarop Breughel hoogtij vierde — groeide dan ook tot een Dionysiusfeest.

R. R.

MEDEDELINGEN

REVUE TRIMESTRIELLE DE DROIT COMMERCIAL

In het Rechtskundig Weekblad hebben wij, (t.t.z. R.W. 1948/1949, 383), de verschijning aangekondigd van dit nieuwe Franse tijdschrift.

Onder de directie van Jean Escarra en Roger Houin heeft deze revue — na haar thans beëindigde derde jaargang — haar nut en degelijkheid ten overvloede bewezen.

Voor hen, die dit tijdschrift nog niet mochten kennen, moge gewezen worden op de in elk nummer verschijnende «chroniques de législation et de jurisprudence française» en het literatuuroverzicht van het Franse en buitenlandse handelsrecht.

De kronieken van de wetgeving en de rechtspraak zijn door bekende specialisten geredigeerd en betreffen de algemene inrichting van de handel, de handelsvennootschappen, het credietwezen, de handelscontracten,

het faillissement en de gerechtelijke liquidatie, het zeerecht, het strafrecht van de handel, het fiscaal stelsel van de handel en het internationale recht van de handel.

Elk nummer bevat daarnaast een kroniek, gewijd aan de wetgeving en de rechtspraak van een vreemd land. De landen die de laatste (derde) jaargang aan de beurt kwamen zijn: Libanon, Zweden, Engeland en België. De kroniek betreffende België is geschreven door Mr J. Limpens, hoogleraar aan de Universiteit te Brussel en Gent, en geeft een treffend en helder overzicht van de rechtspraak uit het jaar 1949. In de eerste (pp. 193 v.v.) en tweede jaargang (pp. 734 v.v.) verscheen van zijn hand eveneens een overzicht van de Belgische rechtspraak. Opmerkenswaardig zijn de talrijke verwijzingen naar in het Rechtskundig Weekblad gepubliceerde beslissingen.

Van de artikelen moge worden vernoemd: *R. Houin*, La portée du privilège de la sécurité sociale dans la faillite; *D. Veaux*, La nature juridique des sociétés d'assurances mutuelles ou à forme mutuelle au regard du droit privé et du droit fiscal; *C. Katzarov*, L'état commerçant et les nationalisations; *A. Lalsace*, A propos des rapports entre le droit des sociétés, la comptabilité et les mathématiques; *J. Delcan*, La pratique du «délibéré de parties» devant le tribunal de commerce de la Seine; *G. Perrin*, Une institution des nations unies, l'organisation maritime consultative intergouvernementale; *Janne d'Othée*, La lettre de change acceptée, non endossée; *A. Toulemon*, Les rentes à indices variables en paiement d'indemnités; *F. de Sola Canizares*, Le critère de la dimension dans les sociétés commerciales; *D. Vignes*, Les pouvoirs du juge des référés commerciaux; *M. Polti*, L'existence et l'opportunité des actions sans valeur normale dans les sociétés anonymes; *Hubert de la Massue*, La lettre de voiture à ordre; *J. Brocart*, L'épave du navire et son remplacement.

De administratie van de Revue trimestrielle de Droit Commercial wordt verzorgd door de Librairie du Recueil Sirey, rue Soufflot 22, Paris, V^e; het leesgeld bedraagt voor het buitenland 1.800 Fr. franks.

B.

TIJDSCHRIFTEN

Tijdschrift voor Sociaal Recht en van de Arbeids-gerechten - n° 8.

Inhoudstafel.

Nederlands Juristenblad - afl. 4 van 27 Januari 1951.

Mr R. Van Oppen: Beschouwingen over de «Huurwet». — Mr O. Leyendekkers: «De verwachtingswaarde bij onteigeningen», m.o. Mr W. J. I. Van Wijmen. — Mr G. Van Ginsbergen: Onrechtmatige Overheidsdaad? — Mr R. W. H. Pitlo: Refusal. — Mr J. O. De Kat: De maximumstraf voor beroepsmissdadigers? — Mr R. L. Drilmsma: De versnelling van de procesgang. — Mr J. P. Diddens: Art. 30 Wegenverkeerswet. — Mr J. W. Bast: Het tuchtcollege over de advocaten.

Weekblad voor Privaatrecht - n° 4175 van 27 Januari 1951.

Mr H. M. D. Knol: Maatschap of andere overeenkomst. — Mr J. G. Detiger: Het fiscale beleid in Indonesië na de oorlog tot aan de soevereiniteitsoverdracht.

Journal des Tribunaux - 28 janvier 1951, n° 3881.

Marcel La Haye en Jos Vankerckhove: La loi du 20 décembre 1950 sur les baux à loyer.